

Τ.Ε.Ι. ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
(*πρ. Τ.Ε.Ι. Πάτρας & πρ. Τ.Ε.Ι. Μεσολογίου*)

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
(ΠΡΩΗΝ ΔΙΚΣΕΟ)

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Θέμα:

**Οι οικογενειακές σχέσεις μέσα από την
σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία**

Βασιλική Κυργιαφίνη

ΑΜ: 14547

Επόπτης καθηγητής: Τσουραμάνης Χρήστος

Πίνακας περιεχομένων

Πρόλογος.....	4
Βιβλίο 1: Λίγο πριν τα 18.....	6
Συγγραφέας:.....	6
Τίτλος μυθιστορήματος:.....	6
Περίληψη:	6
Είδος αφήγησης:	7
Αφηγητής:.....	9
Χρόνος αφήγησης:	10
Χώρος ιστορίας:	11
Κεντρικός ήρωας:	12
Λοιποί ήρωες:.....	13
Στοιχεία μυθοπλασίας:.....	14
Στοιχεία αληθοφάνειας:.....	14
Πλοκή:	15
Συμπέρασμα:.....	16
Βιβλίο 2: Νομίζεις ότι τελείωσε; Κάνεις λάθος.....	17
Συγγραφέας:.....	17
Τίτλος μυθιστορήματος:.....	17
Περίληψη:	17
Είδος αφήγησης:	18
Αφηγητής:.....	20
Χρόνος αφήγησης:	21
Χώρος ιστορίας:	22
Κεντρικός ήρωας:	23
Λοιποί ήρωες:.....	24
Στοιχεία μυθοπλασίας:.....	24
Στοιχεία αληθοφάνειας:.....	25
Πλοκή:	25
Συμπέρασμα:.....	26
Βιβλίο 3: Σαν ανοιξιάτικη μπόρα	28

Συγγραφέας:.....	28
Τίτλος μυθιστορήματος:.....	28
Περίληψη:	28
Είδος αφήγησης:	29
Αφηγητής:.....	29
Χρόνος αφήγησης:	30
Χώρος ιστορίας:	31
Κεντρικός ήρωας:	32
Λοιποί ήρωες:.....	32
Στοιχεία μυθοπλασίας:.....	33
Στοιχεία αληθοφάνειας:.....	33
Πλοκή:	34
Συμπέρασμα:.....	35
Βιβλίο 4: Αντιμέτωποι με το χθες.....	36
Συγγραφέας:.....	36
Τίτλος μυθιστορήματος:.....	36
Περίληψη:	36
Είδος αφήγησης:	37
Αφηγητής:.....	37
Χρόνος αφήγησης:	38
Χώρος ιστορίας:	38
Κεντρικός ήρωας:	39
Λοιποί ήρωες:.....	40
Στοιχεία μυθοπλασίας:.....	42
Στοιχεία αληθοφάνειας:.....	42
Πλοκή:	42
Συμπέρασμα:.....	44
Επίλογος:	45
Βιβλιογραφία:	46

Πρόλογος

Στα πλαίσια της φοίτησης μου στο ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας στο τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων στο Μεσολόγγι, εκπονήθηκε η παρούσα πτυχιακή εργασία, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014 – 2015, με θέμα: **“Οι οικογενειακές σχέσεις μέσα από την σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία”**, υπό την εποπτεία του κυρίου Τσουραμάνη.

Από τα πρώτα κιόλας χρόνια της ζωής του ανθρώπου πάνω στη γη, η ανάγκη για κοινωνική συνεύρεση ήταν εμφανή. Οι άνθρωποι ξεκίνησαν να σχηματίζουν μερικές μεγάλες ή άλλοτε μικρότερες μορφές ομάδας με την μορφή της οικογένειας. Αυτό με το πέρασμα των αιώνων συνετέλεσε τη βάση πάνω στην οποία είναι δομημένες οι σημερινές κοινωνίες.

Βλέπουμε λοιπόν, πως υπάρχουν ομάδες ανθρώπων με κάποια κοινά χαρακτηριστικά, όπως είναι το ενδιαφέρον για ένα άθλημα, η κοινή γλώσσα, θρησκεία, πεποίθηση και η λίστα είναι ατέλειωτη. Η μικρότερη μονάδα της δομής μιας κοινωνίας είναι η οικογένεια, η οποία αποτελείται από ανθρώπους που συνδέονται με δεσμούς αίματος.

Αν κάνουμε μια σύντομη αναδρομή στο παρελθόν και έπειτα ανατρέξουμε στο παρόν, θα διαπιστώσουμε πως οι δεσμοί που κάποτε ήταν πολύ ισχυροί – αυτοί της οικογένειας – αρχίζουν να χαλαρώνουν και πολλές φορές να δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα στη σχέση μεταξύ των μελών.

Ειδικότερα, ο θεσμός της οικογένειας δημιουργήθηκε από την έμφυτη κοινωνική ανάγκη των ανθρώπων και αρχίζει να διασπάται από την ίδια ακριβώς ανάγκη. Η εξέλιξη αυτή φαίνεται ξεκάθαρα στην ιστορία και αν θέλουμε να το διαπιστώσουμε από μια άλλη οπτική γωνία, μπορούμε να κοιτάξουμε στην λογοτεχνία. Είναι ο καθρέφτης της κοινωνίας μας, η εκτόνωση μερικών ανθρώπων για να διατυπώσουν καλύτερα τις απόψεις τους, για να μπορούν να αποδώσουν την πραγματικότητα μέσα από το πρίσμα της φαντασίας.

Ο άνθρωπος δεν έχει μόνο την ανάγκη της κοινωνίας αλλά κι την έκφραση των καταστάσεων που ζει μέσα σε αυτή. Η λογοτεχνία είναι ένας από τους χώρους εκείνους από τον οποίο μπορούμε να μάθουμε πολλά για τις οικογενειακές σχέσεις μεταξύ των μελών μιας οικογένειας. Αυτός είναι κι ο λόγος που η εργασία αυτή ασχολήθηκε με το θέμα της οικογένειας μέσα από το πρίσμα της λογοτεχνίας.

Σε αυτή την εργασία λοιπόν, θα αναλυθούν τέσσερα βιβλία της σύγχρονης λογοτεχνίας. Σε καθένα από αυτά θα αναλύσουμε τους τομείς εκείνους που περιγράφονται οι δεσμοί των μελών της αλλά κι θα δούμε το θέμα από μια πιο κοινωνική πλευρά.

Βιβλίο 1: Λίγο πριν τα 18

Συγγραφέας:

Η συγγραφέας του βιβλίου είναι η Μαρία Κοκκίνου.

Λίγα λόγια για την συγγραφέα: Γεννήθηκε το 1960 στην Ζάκυνθο. Σπούδασε στην Αγγλία και στις Η.Π.Α. Αγγλική λογοτεχνία και ψυχολογία. Στο Πάντειο Πανεπιστήμιο σπούδασε Κοινωνική Ανθρωπολογία και Κοινωνική Πολιτική. Έχει συνεργαστεί με πολλούς εκδοτικούς οίκους και σε ραδιόφωνο. Το 1999 της χορηγήθηκε υποτροφία από την Ένωση Γερμανών Εκδοτών. Έχει εργαστεί ως ελεύθερος επαγγελματίας με διάφορα περιοδικά. Έχει εργαστεί επίσης για το ραδιόφωνο απασχολούμενη με τη διαφήμιση των λογαριασμών των εκδοτών, αλλά και με την παραγωγή σύντομων προγραμμάτων που σχετίζονται με τη λογοτεχνία.

Τίτλος μυθιστορήματος:

Λίγο πριν τα 18

Περίληψη:

Δάφνη και Αγγελική. Δύο κορίτσια από διαφορετικούς κόσμους, η καθεμία χαμένη στον δικό της. Φαινομενικά μοιάζουν να είναι τα δυο

άκρα. Αποδεικνύεται πως καταφέρνουν να γίνουν αχώριστες συμπληρώνοντας η μία τα κενά της άλλης. Όταν οι γονείς της Δάφνης χωρίζουν, η κατάσταση στο σπίτι γίνεται ανυπόφορη. Η μητέρα της με εκρήξεις θυμού και με εμφανή τα σημάδια της κατάθλιψης, ο αδελφός της σαν παιδί στον δικό του μαγικό κόσμο και η Δάφνη ανάμεσα στον πατέρα της και την μητέρα της να προσπαθεί να κρατήσει τις ισορροπίες.

Ο πατέρας της προσπαθεί να την πλησιάσει, να της εξηγήσει και ενώ στην αρχή η Δάφνη αρνείται πεισματικά, στο τέλος δέχεται την συνάντηση με κατάληξη ξεσπάσματα θυμού. Πως άλλωστε να μπορέσει το εφηβικό της μυαλό να χωρέσει τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ενήλικοι, καθώς οι σχέσεις φθείρονται και τσαλακώνονται; Το διαζύγιο καταλήγει να γίνει υπόθεση όλων των μελών της οικογένειας με εμφανή τα σημάδια του. Μια δοκιμασία που προσπαθεί να κρατήσει τους δεσμούς του αίματος ενωμένους, χωρίς όμως να μπορεί να κρατήσει σε ισορροπίες τους χαρακτήρες των μελών της οικογένειας.

Είδος αφήγησης:

Σε αυτό το μυθιστόρημα η αφήγηση περιπλέκεται μέσα από ένα φάσμα διαφορετικών ειδών αφήγησης. Η συγγραφέας σε όλο το μυθιστόρημα ακολουθεί πιστά την διήγηση της ιστορίας. Έτσι, βλέπουμε μια συνεχή ροή των γεγονότων, με δράση των κεντρικών ηρώων αλλά και των λοιπών ηρώων.

Σελίδα 31 – 32 «Γύρισε και είδε ανάμεσα στα άγνωστα πρόσωπα... Ρούχα απλά αλλά ωραία»

Σελίδα 81 – 82 «Τη μέρα που θα έγραφαν το τεστ, δε συζητούσαν για τίποτα άλλο στο σχολείο από το πρωί... κάτι που η γεροντοκόρη θεώρησε απόλυτα λογοτεχνικό»

Σελίδα 112 – 118 «Με τα καλά και τα άσχημα, τα καινούργια και τα ίδια, πέρασαν οι πρώτοι μήνες της δευτέρας γυμνασίου. Μέχρι τώρα η Δάφνη και η Αγγελική δεν είχαν βαρεθεί ιδιαίτερα... Την άλλη μέρα πάντως δεν είπε κουβέντα στην Αγγελική»

Σελίδα 122 – 124 «Τελικά, τα παιδιά πήραν τους βαθμούς. Η Αγγελική έπεφτε μόνο στα Αρχαία... Παρ' όλα αυτά, η Δάφνη εξακολουθούσε να

νιώθει ένοχη που δεν είχε πει στην Αγγελική τα πάντα για τον εαυτό της παρ' όλο που ήταν η καλύτερη φίλη της»

Μαζί με την διήγηση της ιστορίας, σε μια προσπάθεια να κάνει την όλη διήγηση πιο ρεαλιστική χρησιμοποιεί την τεχνική του διαλόγου. Οι διάλογοι χαρακτηρίζονται από αληθοφάνεια και είναι δομημένοι με την λεγόμενη αργκό (την γλώσσα που χρησιμοποιούμε στην καθημερινότητα μας).

Σελίδα 7 «-Μην ανησυχείς. Έχεις τα εικοσάρια σου και τα δεκαεννιά σου... -Πώς δεν είναι! Ρώτα και τους άλλους, που δεν τους έχουν»

Σελίδα 11 «-Βάλε κανένα μοντέρνο σκουλαρικόκι, μαμά... -Όχι, εγώ του τηλεφώνησα στο κινητό και του είπα να αναλάβει το Γιώργο και να μην αργήσει»

Σελίδα 19 «-Όλα αυτά είναι ενθύμια, και τα αγαπάω... -Να με ελέγχεις, να με στολίζεις όπως θέλεις, να με τοποθετείς όπου θέλεις, για να με καμαρώνουν οι συγγενείς και οι φίλοι κι εσύ να νιώθεις περήφανη για το πολύτιμο, πεντακάθαρο και αψεγάδιαστο απόκτημά σου»

Σελίδα 23 «-Από δω η Αγγελική... -Τι κάνετε; Είπε κάπως καθυστερημένα η Αγγελική»

Σελίδα 170 «-Μαμά, είσαι καλά; Ούρλιαξε η Δάφνη με το που έκλεισε η πόρτα... -Ναι, ρε μαμά, εμένα με ρώτησες; Πετάχτηκες ο Γιώργος, κάνοντας την αδερφή του να νιώσει ανακούφιση»

Σελίδα 183 – 184 «-Ναι;... -Ωραία, θα κατέβω στις δώδεκα»

Η τεχνική της περιγραφής χρησιμοποιείται για να δώσει μια ξεκάθαρη εικόνα των καταστάσεων. Χωρίς αυτήν το μυθιστόρημα θα ήταν χωρίς εικόνα, χωρίς ζωτικότητα και θα του έλλειπαν βασικά στοιχεία.

Σελίδα 24 «Η πόρτα του δωματίου της Αγγελικής άνοιξε γρήγορα και σε ένα δευτερόλεπτο έκλεισε με θόρυβο στην πλάτη της Δάφνης, αποκαλύπτοντας της το πιο ωραίο δωμάτιο που είχε δει ποτέ... Στους τοίχους, δύο τεράστιοι πίνακες ζωγραφικής με πολλά χρώματα, με το πράσινο να επικρατεί και στους δύο, χωρίς να απεικονίζουν τίποτα το ιδιαίτερο. Στο πάτωμα, ένα στερεοφωνικό και δίπλα του πολλά σιντί»

Σελίδα 30 «Τελικά η Δάφνη φόρεσε μαύρο τζιν και μια ριχτή εμπριμέ μπλούζα, που κάλυπτε την περιφέρειά της αλλά την έδειχνε ακόμα πιο παχουλή. Όχι βέβαια ότι ήταν τόσο παχουλή όσο νόμιζε, αλλά σίγουρα θα μπορούσε να χάσει τέσσερα πέντε κιλά»

Τέλος, μια ακόμα τεχνική που χρησιμοποιείται είναι ο εσωτερικός μονόλογος, ο οποίος οφείλεται στο γεγονός του ότι η αφήγηση είναι τριτοπρόσωπη.

Σελίδα 30 «Να φορέσω το κοτλέ που μου πήρε η θεία και είναι η μόνη αξιοπρεπής λύση;... Από 1^η Οκτωβρίου, όταν θα έχω συνηθίσει λίγο στο καινούριο σχολείο, θα αρχίσω δίαιτα»

Σελίδα 60 «Σιγά μη μου κάνει το 44»

Σελίδα 61 «Καλά, η πωλήτρια θα νομίζει ότι είμαι ηλίθια»

Σελίδα 182 «Να κι ένα άλλο καλό όταν έχεις προβλήματα... Αν είναι έτσι, μπορούν να χωρίζουν κάθε μέρα!»

Σελίδα 183 «Ωραία... Θα μπορούσε να είχε έρθει από δω η κυρία Νίκη, όπως συνηθίζει»

Σελίδα 202 «Εγώ της είχα εμπιστοσύνη και αυτή με πρόδωσε»

Σελίδα 182 «Ας μην εκμεταλλευτώ την κατάσταση... Έτσι δείχνουν τα πράγματα»

Σελίδα 196 «Προσπαθεί... Και, αφού έρχομαι υποχρεωτικά στο σχολείο και τρώω εδώ τα καλύτερα μου χρόνια, ας μάθω και κάτι»

Σελίδα 171 «Δεν μπορεί να έχει τόση δύναμη το σχολείο... Λιβανίζοντας το Φειδία, χάνουν τους νέους Φειδίες»

Αφηγητής:

Ο αφηγητής είναι παντογνώστης, δηλαδή γνωρίζει σχεδόν τα πάντα γύρω από την ιστορία και προσπαθεί να δώσει τις θέσεις όλων των ηρώων. Κάνει εσωτερική εστίαση και διαδοχικά μεταβλητή εστίαση. Αυτό έχει να κάνει με το γεγονός ότι ο αφηγητής δίνει την οπτική σχεδόν όλων των κεντρικών ηρώων.

Δίνει φυσικά και την οπτική των υπόλοιπων ηρώων μιας και είναι παντογνώστης. Εν κατακλείδι, ο αφηγητής είναι εξωδιηγητικός (δεν δίνει την ταυτότητα του) ή αλλιώς ετεροδιηγητικός, αφού χρησιμοποιεί τριτοπρόσωπη αφήγηση.

Σελίδα 31 – 32 «Γύρισε και είδε ανάμεσα στα άγνωστα πρόσωπα το γελαστό πρόσωπο της Αγγελικής, που ερχόταν προς το μέρος της με άλλα δύο κορίτσια πίσω της, που την ακολουθούσαν γεμάτα περιέργεια... Από τη δύσκολη θέση την έβγαλε και πάλι η φωνή της Αγγελικής»

Σελίδα 89 «Σε λίγο η Πόπη άρχισε να μιλάει για τον Πέτρο και να λέει ότι κάποια φορά η μαμά της είχε ακούσει μια συζήτηση που έκανε στο τηλέφωνο με την τζίνα για τον Πέτρο και είχε θυμώσει, αλλά ευτυχώς η Πόπη τα είχε μπαλώσει»

Σελίδα 157 «Ξαφνικά τον φαντάστηκε σαν το Διονύση, που την περίμενε έξω από το φροντιστήριο, να περιμένει κι αυτός μια άλλη γυναίκα και να προσπαθεί να της πιάσει τα μαλλιά και το μπράτσο, μην ξέροντας πώς να της μιλήσει. Φρίκη! Δεν ήθελε ούτε να το φανταστεί! Άσε που κάνοντας αυτή τη σκέψη ένιωσε θυμό και για το Διονύση..»

Χρόνος αφήγησης:

Η ιστορία εξελίσσεται στο παρελθόν. Ο αφηγητής χρησιμοποιεί τον αόριστο για να περιγράψει τα γεγονότα. Και σε μερικά σημεία κάνει μερικές αναδρομές στο παρελθόν – πέρα της ροής της αφήγησης.

Σελίδα 32 «Γέλασαν όλες, και μαζί με το γέλιο τους χτύπησε το κουδούνι... Από τη δύσκολη θέση την έβγαλε και πάλι η φωνή της Αγγελικής»

Σελίδα 41 – 42 «Όπως και την πρώτη φορά που συναντήθηκαν, της Δάφνης της έκανε εντύπωση ότι ο Διονύσης δεν έδειχνε να ενοχλείται από τη συμπεριφορά της Αγγελικής... Η Δάφνη άλλαξε συχνότητα. Τέρμα ο Διονύσης. Τώρα θα πρέπει να έχει το μυαλό της μόνο στον Ηρόδοτο και στη γεροντοκόρη.»

Σελίδα 146 «Παρ' όλο που του δεύτερο τρίμηνο ξεκίνησε με τις καλύτερες προδιαγραφές για να είναι συναρπαστικό, συνέχισε να κυλάει

μάλλον βαρετά. Η Αγγελική διάβαζε αρκετά και, έτσι όπως πήγαινε, θα έπαιρνε πολύ καλούς βαθμούς. Άργησε βέβαια να πείσει τους καθηγητές για την αλλαγή της αυτή. Τελευταία έπεισε τη γεροντοκόρη... Δεν μπορώ να πω ότι το αντιπαθώ κιάλας. Μαθαίνεις πράγματα. Δε βλέπεις που όσοι άνθρωποι δεν έχουν πάει στο σχολείο δεν μπορούν να μιλήσουν και να εκφραστούν εύκολα;»

Χώρος ιστορίας:

Το μεγαλύτερο μέρος του βιβλίου διαδραματίζεται στην Αθήνα.

Σελίδα 125 «Σε μία εβδομάδα θα άρχιζαν οι διακοπές των Χριστουγέννων. Μία εβδομάδα ακόμα σχολείο, Αγγλικά και Γαλλικά. Τα τεστ είχαν τελειώσει, οι βαθμοί είχαν δοθεί και όλα ήταν πιο χαλαρά. Ότι ήταν να γίνει είχε γίνει... Αυτό δεν άρεσε καθόλου στην μαμά της Δάφνης. Έγινε κι ένας τσακωμός στο σπίτι γι' αυτό το θέμα, και τα πράγματα δεν ήταν και τόσο ευχάριστα»

Ειδικότερα, βλέπουμε τους ήρωες να κινούνται σε μερικά βασικά και γνώριμα μέρη. Το σχολείο της Δάφνης και της Αγγελικής είναι ένα από αυτά τα μέρη, όπου παρακολουθούμε τις εξελίξεις της ιστορίας. Το σπίτι της Αγγελικής, αλλά κι το σπίτι της Δάφνης είναι οι επόμενοι χώροι όπου κινούνται οι ήρωες με μεγάλη άνεση, μιας κι αποτελεί τον προσωπικό τους χώρο. Το κέντρο της Αθήνας, που αναφέρεται σταδιακά και χωρίς πολλές λεπτομέρειες. Το φροντιστήριο της Δάφνης και τέλος το πάρκο κοντά στο σπίτι τους.

Σελίδα 93 «Μερικές φορές αυτά που συμβαίνουν μέσα σε μία ταξή... Έχει εκείνη την στρουμπουλότητα των καλοσυνάτων ανθρώπων: στρουμπουλά μάγουλα, στρουμπουλό στόμα, στρουμπουλό βλέμμα, και προπαντών στρουμπουλά χεράκια που κρατάνε ένα στυλό»

Σελίδα 107 «Η ζωή των δύο κοριτσιών δεν ήταν μόνο διάβασμα... Την Αγγελική βέβαια δεν την ενοχλεί και τόσο, μια που βρίσκει πολύ ευχάριστη την παρέα του»

Σελίδα 119 «Την επόμενη φορά που είχε Αγγλικά, η Δάφνη στολίστηκε, φόρεσε τα καλύτερα της ρούχα και έβαλε στα χείλη λιπ γκλος... Η Αγγελική δεν έδειχνε να ανησυχεί, πράγμα που έκανε εντύπωση στην Δάφνη»

Ένα μικρότερο, αλλά εξίσου σημαντικό στην εξέλιξη της ιστορίας διαδραματίζεται στην Πάτρα. Ειδικότερα, το πατρικό σπίτι της Δάφνης όπου αναγκάζονται να μετακομίσουν μετά από το διαζύγιο των γονιών της για να μπορούν να ανταπεξέλθουν στα έξοδα.

Σελίδα 250 «Στο τέλος του Ιουνίου, αφού είχαν στείλει τα πράγματά τους στην Πάτρα με πρακτορείο μεταφορών, η Δάφνη, ο Γιώργος και η μαμά τους βρέθηκαν στο ΚΤΕΛ για την Πάτρα... Διάβαζε πολλές ώρες και ήθελε να σπουδάσει πληροφορική»

Σελίδα 132 «Τα Χριστούγεννα στην Πάτρα δεν ήταν για τη Δάφνη τόσο συναρπαστικά όσο τα είχε φανταστεί... Θέλω να τα πούμε. Έχω και νέα»

Κεντρικός ήρωας:

Δάφνη: Μια ήσυχη έφηβη, η οποία δίνει μεγάλη βαρύτητα στα μαθήματα. Προσπαθεί να είναι καλή σε όλα, μη ξεχνώντας την ηλικία της. Μετακομίζει στην Αθήνα λόγω της δουλειάς του πατέρα της.

Σελίδα 7 «Η Δάφνη δεν μιλούσε πολύ. Τα περισσότερα τα έλεγε από μέσα της. Δεν θα ωφελούσε κανέναν το να πει αυτά που πραγματικά πίστευε. Αντίθετα, θα τους δυσαρεστούσε πολύ. Αφού λοιπόν όλοι ήταν ευχαριστημένοι, ποιος ο λόγος να τους δυσαρεστήσει;.. Η μαμά να μου τραβάει την μπλούζα, προφανώς για να κρύψει τις περιφέρειές μου, και η κοκαλιάρη πωλήτρια να λέει με ένα ηλίθιο χαμόγελο ότι μου πάει υπέροχα. Πρέπει να τις ρωτήσω κάποτε αυτές τις πωλήτριες με τα μοντέρνα ρούχα, που λόγω κιλών δεν τολμάω να τα φορέσω, αν θα έβγαιναν έξω μ' αυτά που φοράω εγώ και αρέσουν στην μαμά»

Αγγελική: Ένα ατίθασο πλάσμα, που δεν κατάφερε ποτέ να συμβιβαστεί με το πρέπει των μεγάλων. Μια έφηβη πάνω στην έκρηξη της ηλικίας της, που δεν συμπαθεί το σχολείο. Οι προσπάθειες της για καλύτερους βαθμούς είναι σχεδόν μηδαμινές, μέχρι να γνωρίσει την Δάφνη.

Σελίδα 14 – 17 «Η Αγγελική έβγαζε τα φρύδια της. Ύστερα από πολλές οικογενειακές συσκέψεις, οι γονείς της της το είχαν επιτρέψει, με την προϋπόθεση να μην τα βγάλει πολύ. Βέβαια, δοκίμασαν να την πείσουν να βελτιώσει τους βαθμούς της λέγοντας της πως θα της επέτρεπαν να βγάλει τα φρύδια της μόνο αν έβγαζε πάνω από 16... Όχι πως η ίδια αγχωνόταν ιδιαίτερα με τους βαθμούς, αλλά γνώριζε ότι ορισμένες φορές

το καλύτερο που είχε να κάνει ήταν να μη μιλάει καθόλου και να περιμένει να περάσει η μπόρα.»

Λοιποί ήρωες:

Γιώργος: Ο αδελφός της Δάφνης και πειραχτήρι. Του αρέσει να πειράζει την αδελφή του κάθε λεπτό. Είναι ένα ζωντανό παιδί που παλεύει με τα μαθήματα, αφού δεν του αρέσει καθόλου το σχολείο. Το διαζύγιο των γονιών του δεν τον ενόχλησε ιδιαίτερα αφού μέσα από αυτή την κατάσταση εκείνος μπορούσε να έχει δύο χαρτζιλίκια.

Σελίδα 253 «Μόλις έκλεισαν τα σχολεία για τις χριστουγεννιάτικες διακοπές, η Δάφνη έφυγε αμέσως για την Αθήνα. Ο Γιώργος ήθελε να την ακολουθήσει, αλλά δεν επέμεινε, αφού δε θα αισθανόταν και πολύ άνετα στο σπίτι της Αγγελικής χωρίς τη μαμά του. Εν τω μεταξύ, η μαμά του είχε υποσχεθεί ότι αν έμενε θα του αγόραζε ένα παιχνίδι που το ήθελε πολύ, κι έτσι τον έπεισε να μείνει... Κανείς δεν σκέφτηκε ότι έχασες κι εσύ το δικό σου φίλο.»

Κυρία Αναστασία: Η μαμά της Δάφνης. Μια πολύ καλή και ήσυχη γυναίκα, η οποία προσπαθεί να κρατήσει την οικογένεια της ενωμένη. Βαθιά πληγωμένη από τον άντρα της, προσπαθεί να κρατήσει τις ισορροπίες για χάρη των παιδιών, χωρίς όμως να καταφέρνει.

Σελίδα 187 «Πράγματι, η μαμά της την περίμενε στην πόρτα... Μετά η Δάφνη κλείστηκε στο δωμάτιό της και άνοιξε το βιβλίο των Αρχαίων. Δεν γινόταν, έπρεπε να στρωθεί στο διάβασμα. Δεν είχε άλλα περιθώρια.»

Διονύσης: Δύο χρόνια μεγαλύτερος από την Δάφνη και την Αγγελική, πολύ καλός φίλος της Δάφνης. Ένα γλυκό παιδί που προσπαθεί να κερδίσει την καρδιά της Δάφνης. Το πρώτο εφηβικό καρδιοχτύπι της Δάφνης.

Σελίδα 200 – 201 «Η Δάφνη δεν ήταν χαζή. Κατάλαβε αμέσως. Ο Διονύσης κάτι ήξερε. Και από ποιον θα το ήξερε; Σίγουρα από την Αγγελική... Είχε θυμώσει κι αυτός. Και αισθανόταν ακόμα χειρότερα που είχε αποκαλύψει τη συνάντησή του με την Αγγελική. Ίσως όμως δεν περίμενε μια τέτοια αντίδραση από τη Δάφνη. Αυτή τη φορά δεν τη συνόδεψε ούτε μέχρι τη γωνία του σπιτιού της.»

Ο πατέρας της Δάφνης: Εκείνος που διέλυσε την οικογένεια του διαλέγοντας να ζήσει με μια άλλη γυναίκα.

Σελίδα 184 «Ο μπαμπάς της φάνηκε να εκπλήσσεται δυσάρεστα, πράγμα που έδωσε χαρά στη Δάφνη. Δεν μπορούσε όμως να της αρνηθεί – όπως σωστά είχε προβλέψει η Δάφνη – και της είπε διστακτικά... Σίγουρα εκείνη θα είχε φορέσει τα καλά της, θα είχε κάνει μανικιούρ και πεντικιούρ και θα είχε βάλει μάσκα και κόκκινο κραγιόν»

Στο βιβλίο υπάρχουν επίσης και αναφορές για συμμαθητές των κοριτσιών και καθηγητές. Η αναφορά στα πρόσωπα αυτά είναι μικρή και σχεδόν ασήμαντη.

Στοιχεία μυθοπλασίας:

Η ιστορία αποτελεί προϊόν μυθοπλασίας, όπως επίσης κι οι ήρωες. Δηλαδή κανένα από τα πρόσωπα που αναφέρονται δεν είναι πραγματικό, ούτε ποτέ η ιστορία αυτή έχει συμβεί στην πραγματικότητα.

Στοιχεία αληθοφάνειας:

Οι ήρωες έχουν στοιχεία από την πραγματική ζωή με χαρακτήρες που έχουν βάση πραγματικούς ανθρώπους ανάλογα με την ηλικία που τους δίνει. Οι διάλογοι επίσης, είναι ζωντανοί με διάλεκτο και λέξεις της καθημερινότητας χωρίς να προσπαθεί να επιτηδευτεί ο λόγος της.

Σελίδα 33 «-Για ποια επιείκεια μιλάει, η σκύλα; ... Ελπίζω να συνεχίσεις τις καλές σου επιδόσεις, συμπλήρωσε η καθηγήτρια κοιτάζοντας τη Δάφνη»

Σελίδα 149 «Τίποτα σοβαρό! Πετάχτηκε η κυρία Νίκη, που προφανώς γνώριζε τι είχε συμβεί, πράγμα το οποίο για κάποιο λόγο εκνεύρισε τη Δάφνη... Τι έγινε μαμά; Τη ρώτησε η Δάφνη σχεδόν τρομοκρατημένη»

Σελίδα 89 «Καλά, αυτή η ιστορία με την ξαδέλφη του χωριό, που έχει ένα αγόρι και αυτό με τη σειρά του έχει ένα φίλο που ζήτησε από την Έλσα να τα φτιάξουν, δεν σου θυμίζει λίγο την ιστορία που μας έλεγε η Δώρα; Είπε καχύποπτα η Αγγελική... Κάποιες όμως μπορεί να λένε και αλήθεια, επέμεινε η Δάφνη»

Πλοκή:

Η οικογένεια της Δάφνης, λόγω μετάθεσης του πατέρα της αναγκάζονται να μετακομίσουν στην Αθήνα, αφήνοντας την αγαπημένη τους Πάτρα. Η μαμά της γνωρίζει μια κυρία με μια κόρη στην ηλικία της Δάφνης, την Αγγελική. Αν και στην αρχή κανένα από τα δύο κορίτσια δεν ήταν ενθουσιασμένα με αυτή την γνωριμία, καταλήγουν να γίνουν αχώριστες φίλες. Η μία συμπληρώνει την άλλη. Ο καιρός λοιπόν, περνάει με τα δύο κορίτσια να μεγαλώνουν σε ένα ήσυχο περιβάλλον με τα προβλήματα της ηλικίας τους.

Η Αγγελική ένα κορίτσι που περνάει μια πιο ατίθαση εφηβεία με τον εκρηκτικό της χαρακτήρα, βρίσκεται σε μια συνεχή κόντρα με τους γονείς της, οι οποίοι προσπαθούν να την τιθασέψουν για να διαβάξει περισσότερο. Η Αγγελική και η μαμά της ποτέ δεν είχαν ιδιαίτερες σχέσεις, αφού η μία φώναζε και η άλλη χτυπούσε νευρικά τις πόρτες αγνοώντας τις φωνές. Η μαμά της προσπαθώντας να μεγαλώσει όσο καλύτερα μπορούσε την μοναχοκόρη της, δεν μπορούσε να ελέγξει τα νεύρα της, ξεχνώντας πως είχε να κάνει με ένα παιδί. Η Αγγελική ατίθαση, δεν μπορούσε να συμβιβαστεί και να κάνει τα χατίρια των γονιών της. Οι σχέσεις των δυο γυναικών ήταν σκέτη θαλασσοταραχή.

Η Δάφνη φαινομενικά είχε την τύχη να μεγαλώνει σε μια πιο ήσυχη οικογένεια με μοναδικό βάσανο τον μικρότερο αδελφό της, ο οποίος δεν έχανε την ευκαιρία να την ενοχλεί. Το πρώτο εφηβικό καρδιοχτύπι δεν άργησε να της χτυπήσει την πόρτα. Έτσι τα δυο κορίτσια έρχονται αντιμέτωπα με τα πρώτα εφηβικά προβλήματα.

Οι σχέσεις όμως των γονιών της Δάφνης διαταράσσονται επικίνδυνα. Η μητέρα της απαρηγόρητη και ο πατέρας της με μια άλλη γυναίκα να προσπαθεί να κερδίσει τα παιδιά του ξανά. Ο μικρός μέσα στην παιδική του αφέλεια δεν ενοχλήθηκε πολύ, αλλά της Δάφνης την έριξε ψυχολογικά. Έτσι άρχισε να μην έχει καλή επίδοση στο σχολείο, να είναι αφηρημένη και προβληματισμένη.

Στην συνέχεια η μητέρα της Δάφνης λόγο οικονομικής στενότητας αποφασίζει να γυρίσουν πίσω στην Πάτρα, όπου θα μπορούσαν να μείνουν στο πατρικό τους για να γλιτώσουν το ενοίκιο. Τα δυο κορίτσια

απογοητεύονται αλλά δεν χάνουν επαφή, με την Αγγελική να επισκέπτεται την Δανάη στις διακοπές τους.

Συμπέρασμα:

Το διαζύγιο αποτελεί ένα ίσως από τα μεγαλύτερα πλήγματα της ελληνικής σύγχρονης οικογένειας. Αν και για πολλούς αιώνες στις δυτικές χώρες ο γάμος θεωρείτο κάτι μόνιμο και που δεν μπορεί να διαλυθεί για κανέναν λόγο, οι κοινωνιολόγοι αλλά κι οι στατιστικές έρευνες δείχνουν πως υπάρχει αύξηση των διαζυγίων στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες όπου τα δύο φύλλα είναι πιο ανεξάρτητα τόσο οικονομικά όσο κι ηθικά.

Το διαζύγιο θεωρείται πως επιφέρει την διάλυση του εσωτερικού κορμού μιας οικογένειας και επέρχεται για διάφορους λόγους, όπως η μοιχεία, η εγκατάλειψη συζυγικής στέγης, ασυμφωνία χαρακτήρων, την σεξουαλική δυσαρμονία, τα προβλήματα γονιμότητας, αλλά κι για οικονομικούς λόγους.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός πως ένα στα δύο διαζύγια καταλήγουν σε δεύτερο γάμο, τόσο οι γυναίκες και οι άντρες που δεν έχουν παιδιά, όσο κι εκείνοι που έχουν. Σε μια έρευνα σχετικά με τις επιπτώσεις του χωρισμού των γονέων στα παιδιά, όπου μελετήθηκαν εξήντα παιδιά διαπιστώθηκε πως τα περισσότερα απ' αυτά άρχισαν να έχουν ψυχολογικές διαταραχές, να κατηγορούν τον εαυτό τους για τον χωρισμό των γονέων τους και είχαν αρκετά ξεσπάσματα θυμού. Η μελέτη αυτή έγινε από την Τζούντιθ Ουόλερστην και την Τζόαν Κέλη στην Μέρλιν Κάουντη της Καλιφόρνιας.

Ακριβώς αυτό βλέπουμε να διαδραματίζεται και στο μυθιστόρημα «Λίγο πριν τα 18», όπου η ρήξη της σχέσης των γονιών της Δάφνης έχουν οξυνθεί τόσο πολύ που δεν μπορούν πλέον να ισορροπήσουν.

Βιβλίο 2: Νομίζεις ότι τελείωσε; Κάνεις λάθος

Συγγραφέας:

Ρένα Ρώσση – Ζαίρη

Λίγα λόγια για την συγγραφέα: Γεννήθηκε στην Αθήνα. Τελείωσε τη Σχολή Νηπιαγωγών Αθηνών, το Αμερικάνικο Κολέγιο Θηλέων Αγίας Παρασκευής και το London Montessori Centre. Έχει εργαστεί ως νηπιαγωγός στα Εκπαιδευτήρια Ζηρίδη και εργάζεται ως υπεύθυνη έκδοσης παιδικών βιβλίων. Είναι μέλος του Κύκλου Ελληνικού Παιδικού βιβλίου και της Γυναικείας συντροφιάς και έχει γράψει εκατόν πενήντα επτά παιδικά βιβλία (δικά της, αλλά και διασκευές), δέκα μυθιστορήματα για ενήλικους και έχει μεταφράσει πολλά βιβλία παιδικής λογοτεχνίας. Ακόμη, έχει τιμηθεί με βραβεία για τα βιβλία της και τη μεταφραστική της δουλειά.

Τίτλος μυθιστορήματος:

Νομίζεις ότι τελείωσε; Κάνεις λάθος

Περίληψη:

Η Στέλλα προσπαθούσε να καταλάβει. Είναι δυνατόν να στοιχειώσει τη ζωή σου ένας άντρας; Ο έρωτας που ένιωθε για τον Ιάσονα, είχε γίνει μίσος. Όλο της το είναι αναζητούσε μια καινούργια αρχή, μακριά του. Κι ήταν έτοιμη να παλέψει γι' αυτό. Ήταν έτοιμη ν' αποκαλύψει την αλήθεια

και να σώσει τη Μυρτώ, την αδελφή της, από τα δίχτυα του. Και προχώρησε σ' ένα δρόμο χωρίς επιστροφή. Ένα δρόμο γεμάτο θαμμένα οικογενειακά μυστικά, έναν καινούργιο έρωτα, ένα παιδί. Μέχρι που συνειδητοποίησε πως ταξίδευε μ' ένα χάρτινο караβάκι και τα καταγάλανα νερά του Αιγαίου ήταν έτοιμα να την κλείσουν στην αγκαλιά τους...

Είδος αφήγησης:

Σε αυτό το μυθιστόρημα η συγγραφέας χρησιμοποιεί μια μικρή ποικιλία των ειδών αφήγησης για να περιγράψει τα γεγονότα. Η τεχνική της εξιστόρησης είναι ο κεντρικός κορμός της αφήγησης.

Σελίδα 45 – 47 «Όταν τον άφησα εμβρόντητο και κατέβηκα στη ρεσεψιόν, έτρεμα ολόκληρη Κι ήμουν και θυμωμένη με τον εαυτό μου. Γιατί έτρεμα; Δεν άξιζε να τρέμω για έναν άντρα σαν τον Ιάσονα... Ύστερα γύρισα το σκαμπό για να κοιτάξω καλύτερα τη γυάλινη πόρτα του ξενοδοχείου που ανοιγόκλεισε, παίρνοντας μαζί της ένα μικρό αλλά πικρό κεφάλαιο της ζωής μου»

Σελίδα 86 – 87 «Έχω μαμά σπουδαία πάντως, δεν έχω; ... Τρελή ήμουν όμως να του το πω;»

Σελίδα 383 «Έφτασα σπίτι μου, στο Χαλάνδρι. Ξεντύθηκα και έκανα ένα ζεστό μπάνιο... Άρπαξα το μπάσταρδο από το χέρι και πήγα γρήγορα στο αυτοκίνητό μου»

Σελίδα 392 – 393 «Δύο ημέρες μετά μου τηλεφώνησαν όπως μου είχαν υποσχεθεί από την Αστυνομική Διεύθυνση της Κω για να με ενημερώσουν ότι έγινε η ιατροδικαστική εξέταση του πτώματος για την ανεύρεση και διαπίστωση των αιτιών θανάτου, καθώς και των συνθηκών κάτω από τις οποίες συνέβη... Λίγες ημέρες μετά ένα τηλεφώνημα τάραξε την ηρεμία μου»

Παραθέτει αρκετά σημεία διαλόγου, δίνοντας πνοή στους ήρωες, αφήνοντας έτσι για λίγο την διήγηση. Οι διάλογοι προσμετρούν στοιχεία της καθημερινής ζωής, χωρίς την χρήση δύσκολων λέξεων ή εννοιών.

Σελίδα 31 – 32 «-Συγγνώμη, μου είπε... Δεν θέλω να σε χάσω και δε θα σε χάσω ποτέ! Μου φώναξε σχεδόν»

Σελίδα 42 – 43 «-Μην με αγγίζεις, ούρλιαξα... - Δεν ξέρεις τι λες! Μου είπε όταν ξαναβρήκε τη φωνή του. Πήγαινε κάτω, πιες ένα καφεδάκι και θα ηρεμήσεις»

Σελίδα 55 «-Η Ψέριμος είναι ένα πανέμορφο νησάκι με καταπληκτική παραλία γεμάτη άμμο... -Πρέπει να ρωτήσετε το πρακτορείο που είναι απέναντι, μου χαμογέλασε ο νεαρός και έτρεξε κοντά σε μια τουρίστρια που ενδιαφερόταν για τις εκδρομές του»

Σελίδα 87 «-Στο μικρό κανάλι, το στενό της Τελέντου που διασχίζουμε τώρα, βρίσκεται βυθισμένη η αρχαία πόλη, πρωτεύουσα της τότε Τελέντου, η Ποθαία... -Μου φαίνεται πως πρέπει να προσέχω. Εσύ, κορίτσι μου, είσαι κινητή εγκυκλοπαίδεια»

Σελίδα 104 – 105 «-Πλατύς Γιαλός όλο και πλαταίνει και σε περιμένει... -Μας ξέρεις εμάς, δεν μας ξέρεις; Όποιον αντικρίσουμε στην πόρτα μας τον φιλοξενούμε»

Σελίδα 118 «-Πλάκα μου κάνεις τώρα;... Κάποια στιγμή κάθισα οκλαδόν στο πάτωμα κι αγκάλιασα το μαξιλάρι που ετοιμαζόμουν να πετάξω στην Έλενα . Σκυνθρώπιασα»

Σελίδα 129 «-Ωσπου πιάστηκα κι εγώ στο δίκαννο... Πριν όμως προλάβω να προβώ στις αποκαλύψεις που θα τον άφηναν άναυδο, με έπιασε από το πιγούνι, έφερε το πρόσωπό μου κοντά στο δικό του και με ρώτησε»

Σελίδα 138 «Ξάπλωσε δίπλα μου λαχανιασμένος... -Ήσουν πραγματικά απίθανη πάντως, συμπλήρωσε»

Σελίδα 178 «-Ξυπνητούρια, είπε ο μπαμπάς... -Κάποιος της λείπει πολύ! Έρωτας, παιδί μου. Έρωτας! Όπως κι ο βήχας δεν κρύβεται»

Σελίδα 212 – 213 «-Κωστή, γιατί δεν με καταλαβαίνεις; Τον Ιάσονα τον σιχαίνομαι!... -Όταν θυμώνεις, είσαι σκέτη γλύκα!»

Σελίδα 243 «-Κωστή με συγχωρείς. Δεν έχω όρεξη για τίποτα σήμερα. Θα πάω να ξαπλώσω... -Μπορεί να μην καταλαβαίνει πόσο πολύ ερωτευμένη μαζί του είναι, έλεγα. Στο κάτω κάτω, είναι ο πατέρας του παιδιού της»

Σελίδα 279 «Μπαμπού, ντα, ντα, μαμά... Ιάσονα τι, τι θελεις;»

Σελίδα 302 «-Η μητέρα σου, η Ειρήνη, γεννήθηκε στα Ιωάννινα Αιθέριο πλάσμα... Όπως κάνουν και τα αερικά. Τη μια στιγμή είναι δίπλα σου και την άλλη»

Η περιγραφή χρησιμοποιείται για την περιγραφή των τοπίων κυρίως και σε μερικές περιπτώσεις για την περιγραφή των ηρώων. Η αφήγηση είναι γραμμένη σε πρώτο πρόσωπο.

Σελίδα 22 – 24 «Έτσι δεν περάσαμε και τόσο ειδυλλιακά στο μέρος που διαλέξαμε για να κάνουμε μπάνιο, παρόλο που είχαμε στα πόδια μας τον παράδεισο ολοζώντανο... Όμως μπορούσα να του χαλάσω χατίρι;»

Σελίδα 58 «Ανάμεσα στα δύο ψηλά άγρια βουνά υπάρχει μία κοιλάδα πλημμυρισμένη σπίτια που χάνονται στο βάθος του ορίζοντα... Αποβιβάστηκα και άρχισα να ρωτάω δεξιά και αριστερά τους ανθρώπους που περίμεναν το πλοίο αν ήξεραν κάποια οικογένεια Δαμιανού»

Σελίδα 60 «Κάναμε σχεδόν το γύρο του λιμανιού... Ο δρόμος συνεχιζόταν, αλλά τώρα στένευσε και άλλο και πλαισιωνόταν από πεύκα»

Αφηγητής:

Ο αφηγητής είναι η κεντρική ηρωίδα, η Στέλλα, δηλαδή αφηγητής και ήρωας ταυτίζονται. Άρα εδώ έχουμε τον αφηγητή άνθρωπο. Εδώ, έχουμε εσωτερική εστίαση μόνο στον αφηγητή – ήρωα. Ο αφηγητής από την στιγμή που δεν είναι παντογνώστης αλλά επικεντρώνεται σε αυτά που ζει ή που έχει ακούσει δεν μπορεί να δώσει διαφορετικές οπτικές γωνίες πέρα από την δική του. Τέλος, ο αφηγητής είναι ομοδιηγητικός (γνωρίζουμε την ταυτότητα του και είναι ένας από τους ήρωες, που στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι η κεντρική ηρωίδα, Στέλλα).

Σελίδα 26 «-Στέλλα; Μου είπε κι έκανε να μου φορέσει το δαχτυλίδι στο χέρι μου... -Ιάσονα με..με έκανες να τα χάσω. Αλήθεια στο λέω..κόμπιασα»

Σελίδα 30 «Όταν κάθισε τελικά δίπλα μου και ξεκινήσαμε, ήταν όλο γλύκες... Γιατί όμως αντί να με κάνουν να χαρώ αντηχούσαν σαν απειλή;»

Σε κάποια κεφάλαια όμως ο αφηγητής αλλάζει οπτική γωνία και ενώ πάλι έχουμε την διήγηση σε πρώτο πρόσωπο, ο αφηγητής είναι άλλος. Έτσι βλέπουμε, πως ενώ στην αρχή αφηγητής είναι η Στέλλα, μετά αλλάζει και γίνεται ο Ιάσοντας.

Σελίδα 48 – 55 «Έπρεπε, που να πάρει, να γυρίσει πριν την ώρα της; Τι σου είναι, πάντως, αυτές οι γυναίκες!... Τα περισσότερα σκάφη έκαναν ημερήσιες εκδρομές στην Τουρκία, στο Μπουντρούμι, αλλά υπήρχαν και μερικά που πήγαιναν στην Κάλυμνο με ενδιάμεσο σταθμό την Ψέριμο και την Πλάτη»

Σελίδα 215 – 219 «Όλα πήγαιναν από το καλό στο καλύτερο. Ήμουν κατενθουσιασμένος με τον εαυτό μου... Τις όμορφες και καλλίγραμμες διάλεγα πάντα. Γυναίκες να τις πιείς στο ποτήρι»

Τέλος, τον ρόλο του αφηγητή παίρνει η αδελφή της η Μυρτώ.

Σελίδα 71 – 79 «Από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου νιώθω μειονεκτικά. Μια ζωή η μικρότερη, μια ζωή η άσχημη, μια ζωή η δεύτερη σε όλα... Πως θα άνοιγα τα μάτια μου κι αυτό ο απίθανος άντρας δε θα βρισκόταν πια πλάι μου, δε θα με κοιτούσε στα μάτια με έναν τρόπο που...»

Σελίδα 80 – 87 «-Φυσικά και θα σου γνωρίσω την Τέλεντο, Ιάσωνα... Ο ήλιος έπαιζε με την επιφάνεια της θάλασσας, την έκανε να λάμπει και να με τυφλώνει»

Σελίδα 88 – 96 «-Αν κοιτάξεις από μακριά τον ορεινό όγκο... Και τότε έγινε το θαύμα. Με φίλησε. Με φίλησε τόσο παθιασμένα, που έφυγα από την Κάλυμνο, έφυγα από τη Γη, ταξίδεψα ψηλά, εκεί που φτάνουν τα όνειρα»

Σελίδα 91 «Είσαι καλό κορίτσι, Μυρτώ... Πόσα μποφόρ; Σκεφτόμουν ότι πιο άσχετο, για να μην αρχίσω να ουρλιάζω»

Χρόνος αφήγησης:

Σε αυτό το μυθιστόρημα έχουμε δυο βασικούς χρόνους αφήγησης, μιας κι ο αφηγητής μας πηγαίνει από το παρόν στο παρελθόν και το ανάποδο.

Έτσι λοιπόν, έχουμε την ιστορία να ξεκινάει με το παρόν και να συνεχίζει με το παρελθόν το οποίο ευθύνεται για την παρούσα κατάσταση. Προσπαθώντας να μας εξηγήσει τον λόγο που τα πράγματα έφτασαν σε αυτό το σημείο, το παρελθόν είναι ο καλύτερος τρόπος.

Σελίδα 30 «Όταν κάθισε τελικά δίπλα μου και ξεκινήσαμε, ήταν όλο γλύκες. Παρόλο που τον είχα αφήσει νηστικό, παρόλο που σε λίγο θα τον άφηνα μόνο του για λίγες ώρες... Για φαντάσου να της έλεγα τώρα που θα γυρνούσε ότι παντρευόμουν»

Σελίδα 79 «Ήταν δικηγόρος στην Αθήνα! Τέλειο; Το καλύτερο όμως ήταν πως δεν είχε και μεγάλη σχέση με τη Στέλλα. Φίλος της ήταν μόνο κι όχι ένας ακόμα μαγεμένος άντρας μαζί της... Είναι πολύ καλύτερα να γνωρίζεις τα μέρη από τους ίδιους τους ανθρώπους του και»

Σελίδα 313 «Η Έλενα μου στάθηκε και πάλι. Εκείνη είχε κρατήσει το παιδί μου για να καταφέρω να πάω στην κηδεία του μπαμπά στην Κάλυμνο. Εκείνη τον πήγαινε κάθε μέρα βόλτα. Εκείνη μας φρόντιζε. Δεν είχα το κουράγιο ούτε να ψωνίσω... Ξαφνικά, τη στιγμή που ο παπάς είπε για πρώτη φορά, Βαφτίζεται ο δούλος του Θεού Δημήτρης.. το φως της λαμπάδας που κρατούσα τρεμόπαιξε. Ο μπαμπάς μου!»

Χώρος ιστορίας:

Η ιστορία διαδραματίζεται ένα μέρος στην Αθήνα. Εκεί η ιστορία κινείται γύρω από το σπίτι της Στέλλας και την δουλειά της, χωρίς όμως μεγάλες αναφορές. Ένα αρκετά μεγάλο μέρος στην Κω, κυρίως στην παραλία της Κω. Τέλος, στην Κάλυμνο απ' όπου κι κατάγεται η ηρωίδα του βιβλίου.

Σελίδα 33 – 36 «Είναι φρικτό να σου καταστρέφουν τις λιγοστές διακοπές σου, να αναγκάζεσαι να επιστρέψεις Αύγουστο στην Αθήνα, σε μια πόλη έρημη, που σε κάνει να σκέφτεσαι ότι όλοι οι κάτοικοι της βρίσκονται τώρα σε κάποια ακρογιαλιά και πλατσουρίζουν στα νερά... Μου εξήγησε πως θα έβλεπε κι άλλους υποψήφιους και πως θα με ειδοποιούσε όσο πιο σύντομα μπορούσε»

Σελίδα 49 «Καθόμουν σε μια καφετέρια της Κω και σκεφτόμουν τι στο καλό θα έπρεπε να κάνω... Τα πόδια της χιλιόμετρα ολόκληρα»

Σελίδα 58 «Ανάμεσα στα δύο ψηλά άγρια βουνά υπάρχει μία κοιλάδα πλημμυρισμένη σπίτια που χάνονται στο βάθος του ορίζοντα... Αποβιβάστηκα και άρχισα να ρωτάω δεξιά και αριστερά τους ανθρώπους που περίμεναν το πλοίο αν ήξεραν κάποια οικογένεια Δαμιανού»

Σελίδα 180 «Στην Κω; Μα γιατί;... Όταν γύρισα στο ξενοδοχείο, πιστεύοντας πως θα του κάνω έκπληξη, κι άνοιξα την πόρτα του δωματίου μας, τον βρήκα στο κρεβάτι αγκαλιά με μια τουρίστρια»

Κεντρικός ήρωας:

Στέλλα: Μια γυναίκα ταλαιπωρημένη, γεμάτη φόβο για τον πρώην άντρα της. Έχει ένα παιδί, το οποίο προσπαθεί να προστατέψει με κάθε τρόπο. Τέλος, βρίσκεται αντιμέτωπη με το να πρέπει να σώσει την αδελφή της από τα χέρια του πρώην άντρα της.

Σελίδα 32 – 39 «Είναι φρικτό να σου καταστρέφουν τις λιγοστές διακοπές σου, να αναγκάζεσαι να επιστρέψεις Αύγουστο στην Αθήνα, σε μια πόλη έρημη, που σε κάνει να σκέφτεσαι ότι όλοι οι κάτοικοί της βρίσκονται τώρα σε κάποια ακρογιαλιά και πλατσουρίζουν στα νερά... Έφτασα στο αεροδρόμιο πολύ νωρίτερα από άλλες φορές και προχώρησα προς το γκισέ. Όταν κράτησα την κάρτα επιβίβασης στα χέρια μου, νόμιζα πως μου είχαν κάνει κάποιο δώρο.»

Ιάσωνας: Ο πρώην άντρας την Στέλλας, ο οποίος προσπαθεί με κάθε τρόπο να ταραξει τα φαινομενικά ήρεμα νερά της οικογένειας, φέρνοντας στην επιφάνεια βαθιές αναταράξεις στο οικογενειακό κλίμα.

Σελίδα 48 – 51 «Έπρεπε, που να πάρει, να γυρίσει πριν την ώρα της; Τι σου είναι, πάντως, αυτές οι γυναίκες! Ξεφυτρώνουν εκεί που δεν τις περιμένεις. Χρυσή την έκανα να μην με εγκαταλείψει, να μην τρέχει μέσα στη ζέστη στην Αθήνα, κι εκείνη ορίστε πως με ξεπλήρωσε. Σκέτη αχαριστία!... Μπορείς; Φοβερή, απόλυτη δύναμη της ελληνικής οικογένειας. Σταμάτησα όμως να λυπάμαι τον άντρα της διπλανής μου, γιατί μια λέξη του ζευγαριού έκανε το μυαλό μου να τρέξει με χίλια.»

Μυρτώ: Η αδελφή της Στέλλας, η οποία καθώς μεγάλωνε άρχισε να νοιώθει ένα είδος ζήλιας για την αδελφή της. Προσπαθεί να τραβήξει τα βλέμματα των γύρω της μόνο κι μόνο για να μην ασχολούνται με την αδελφή της.

Σελίδα 135 «Έδωσε σημεία ζωής! Μας πήρε τελικά τηλέφωνο. Μας ανακοίνωσε πως αυτό το Σαββατοκύριακο θα μας έκανε τη χάρη να μας επισκεφτεί. Ωστε έτσι ε; Καλώς να ορίσει, λοιπόν! Είχα να της πω νέα που θα έκαναν τις τρίχες του κεφαλιού της να σηκωθούν όρθιες... Μπαινόβγαινε μέσα μου, μουγκρίζοντας σιγανά, και σε μια στιγμή, που κι εγώ είχα χάσει τον κόσμο, πιο πολύ από το φόβο μου, τον άκουσα που φώναζε»

Λοιποί ήρωες:

Γιατρός Δαμιανός: Ο πατέρας την Στέλλας, ο οποίος είχε τεράστια αδυναμία στην κόρη του και ήταν πολύ στεναχωρημένος για την κατάσταση που επικρατούσε στις σχέσεις μεταξύ τους.

Σελίδα 63 «Ο άντρας που άνοιξε απορημένος την πόρτα έμοιαζε τόσο πολύ με τη Στέλλα, που με έκανε να τα χάσω. Θα πρέπει να πλησίαζε ή να είχε κλείσει τα εξήντα. Ήταν ψηλός, ξερακιανός, με πλούσια γκρίζα μαλλιά και καταπράσινα μάτια. Κι εκείνη τη σκαμπρόζικη έκφραση της κόρης του... Ο τύπος ήθελε παρέα, αυτό ήταν σίγουρο. Σκεφτόμουν γιατί στο καλό μου μπήκε η ιδέα να γνωρίσω τους γονείς της Στέλλας από κοντά, τι δουλειά είχα εγώ εδώ, όταν ευτυχώς άλλαξε την κουβέντα κι άρχισε να μου μιλάει για τον ευατό του και την οικογένειά του.»

Θεμελίνα: Η μητέρα της Στέλλας και της Μυρτώ, η οποία προσπαθούσε να κρατήσει τις ισορροπίες ανάμεσα στα κορίτσια, χωρίς όμως να μπορεί να κρύψει την αδυναμία της στην Μυρτώ ως μικρότερη.

Σελίδα 70 «Μπα, μπα; Επισκέψεις έχουμε; Έκανε μια γυναίκα γύρω στα εξήντα, που, απ' ότι κατάλαβα, ήταν η μητέρα της Στέλλας, η Θεμελίνα, όπως μου είχε αναφέρει ο σύζυγός της... Χα! Η εκδίκηση είναι ένα πιάτο που τρώγεται κρύο. Τι κρύο; Παγωμένο!»

Στοιχεία μυθοπλασίας:

Οι ήρωες είναι προϊόν μυθοπλασίας, χωρίς να έχουν καμιά σχέση με πραγματικά γεγονότα. Δεν υπάρχουν στοιχεία που να μπορούν να αποδείξουν πως τα πρόσωπα αυτά είναι αληθινά. Οι καταστάσεις είναι προϊόν μυθοπλασίας.

Στοιχεία αληθοφάνειας:

Η συγγραφέας δίνει τα γεγονότα με βάση την πραγματικότητα, χρησιμοποιώντας καθημερινούς ανθρώπους για ήρωες. Τους βάζει να μιλούν και να κινούνται ως πραγματικοί, αλλά οι καταστάσεις είναι προϊόν μυθοπλασίας. Προσπαθεί να δώσει μια τρισδιάστατη εικόνα των καταστάσεων για να τις κάνει πιο ρεαλιστικές τις σκηνές και τα γεγονότα.

Σελίδα 180 «Χαμογέλασα. Να τον ξεφορτώθηκα; Χα!... Για λίγα λεπτά στην κουζίνα δεν ακουγόταν τίποτα. Μόνο ο ήχος της βρύσης που έσταζε λίγο»

Σελίδα 210 «Είχε μεγάλο ταλέντο πάντως στο να κάνει ότι θέλει... Από εδώ και πέρα ήταν πια δική τους απόφαση να πάνε με τα νερά αυτού του ανώμαλου ή να τον πετάξουν με τις κλοτσιές από τη ζωή τους. Πράγμα που, προς το παρόν τουλάχιστον, δεν το έβλεπα και πολύ εφικτό»

Σελίδα 284 «Φυσικά και δεν της είπα ότι ο άντρας μου απαιτούσε να γραφτεί το οικόπεδο στο όνομα του και πως ο περίφημος γάμος μου ήταν στην πραγματικότητα μια αγοραπωλησία... Ήθελα να αναγγείλω το καλό νέο στους γονείς μου πριν προλάβει να γεννήσει η Στέλλα»

Πλοκή:

Η Στέλλα, μια γυναίκα που αναγκάστηκε να κόψει τους οικογενειακούς δεσμούς, προσπαθώντας να ζήσει μόνη της χωρίς την κριτική και την ζήλεια της μικρής της αδελφής. Γνωρίζει τον Ιάσονα, ο οποίος στην αρχή της φέρεται καλά και με αγάπη, ενώ κάποια στιγμή αρχίζει να της γίνεται εφιάλτης. Και εκεί που νομίζει ότι θα μπορέσει επιτέλους να ζήσει όμορφα μαζί με το παιδί της, χωρίς την ενοχλητική παρουσία του, εκείνος πλησιάζει ερωτικά την αδελφή της.

Εκείνη παρακινούμενη από την ζήλεια που έτρεφε από μικρή για την Στέλλα, δέχεται τον Ιάσονα για άντρα της και επιδιώκει να απαλλαγεί από την παρουσία της Στέλλας. Βγάζει μίσος για την αδελφή της και για το παιδί που έχει κάνει μαζί με τον Ιάσονα. Αυτό το παιδί θεωρεί πως της χαλάει την ευτυχία και όταν καταλαβαίνει πως αυτό δεν συμβαίνει, σκοτώνει τον Ιάσονα και παίρνει τον μικρό μαζί της. Φαντάζεται πως

είναι δικός της γιος και κάπου εκεί χάνει την πραγματικότητα, αφού πείθει τον εαυτό της πως η Στέλλα σκότωσε τον άντρα της. Για πρώτη φορά μετά από πολύ καιρό, νοιώθει να έχει κατακτήσει τον κόσμο ταπεινώνοντας την αδελφή της.

Καταλήγει τρελά ερωτευμένη με έναν άντρα που ενώ στην αρχή δεν το καταλάβαινε, αρχίζει να συνειδητοποιεί πόσο επικίνδυνος ήταν τελικά. Μην μπορώντας όμως να γλιτώσει από τα δίκτυα του πλέον, αρχίζει να σκέφτεται τον τρόπο για να τον βγάλει από την μέση, για να πάψει να της παιδεύει την ζωή. Τον βρίσκει κοιμισμένο και συνειδητοποιεί πως είναι η μοναδική ευκαιρία που έχει για να σταματήσει να ζει στην κόλαση. Τον σκοτώνει και κατηγορεί την αδελφή της γι' αυτή την πράξη, προσπαθώντας να δείξει πως εκείνη πενθούσε για τον άντρα που έχασε.

Συμπέρασμα:

Οι οικογενειακές σχέσεις διαταράσσονται όχι μόνο από κάποια μορφή βίας ή διαζυγίου, αλλά κι από το αίσθημα ζήλειας που αναπτύσσει το ένα μέλος της οικογένειας προς ένα άλλο. Αυτού του είδους οι σχέσεις γίνονται αμφίδρομες, αφού οι πράξεις του ενός μπορούν να φέρουν ένα ντόμινο καταστάσεων για το άλλο άτομο. Τέτοιου είδους σχέσεις δημιουργούνται κυρίως στην παιδική αλλά κι στην εφηβική ηλικία, όπου τα συναισθήματα βιώνονται πιο έντονα.

Η παρέμβαση της ίδιας της οικογένειας μπορεί να παίξει καταλυτικό ρόλο στην βελτίωση των σχέσεων και στην αποφυγή δημιουργίας πρόσφορου εδάφους για αίσθημα κακίας. Η οικογένεια – αν και πολλές φορές δεν αντιλαμβάνεται άμεσα το πρόβλημα – είναι εκείνη που θα μπορέσει να εξισορροπήσει τα αισθήματα κι των δύο παιδιών. Είναι παρατηρημένο πως τα άτομα που νοιώθουν μοναξιά μέσα στο σύνολο της οικογένειας, τείνουν να απομονώνονται κι στις κοινωνικές ομάδες όπου είναι ενταγμένα.

Ένας από τους σπουδαιότερους λόγους τέτοιων περιστατικών είναι ριζωμένος στα πρότυπα βίαιου χαρακτήρα στα οποία εκτίθεται ξεχωριστά το κάθε μέλος, αλλά κι σε αυτά που αποσπά από τον οικογενειακό περίγυρο. Στην εποχή που διανύουμε τείνουμε να μεγαλώνουμε παιδιά με βίαια πρότυπα, μέσα στην παραπληροφόρηση και στην σύγχυση.

Κάπου εδώ, η εκπαίδευση, η σωστή κατάρτιση και η συνεχής επίβλεψη της συμπεριφοράς των παιδιών μας, θα μπορούσαν να αποδειχθούν καταλυτικές στον τρόπο με τον οποίο μεγαλώνουν και τις συμπεριφορές τις οποίες εκδηλώνουν. Η κοινωνία θα πρέπει να μεριμνήσει για άτομα με ανεπτυγμένο το αίσθημα της απομόνωσης και να τους δώσει τις βάσεις να επανενταχθούν όσο πιο ομαλά γίνεται στην κοινωνία χωρίς να έχουν φτάσει νωρίτερα σε ειδεχθή εγκλήματα πάθους και ζήλειας ή κι αυτοκαταστροφής.

Βιβλίο 3: Σαν ανοιξιάτικη μπόρα

Συγγραφέας:

Όμηρος Αβραμίδης

Τίτλος μυθιστορήματος:

Σαν ανοιξιάτικη μπόρα

Περίληψη:

"Θέλω να φύγεις", ούρλιαξε η Δέσποινα κι εκείνος έμεινε να την κοιτάζει σαστισμένος.

"Δέσποινα", της είπε παρακλητικά. "Έκανα ένα λάθος, σου ζήτησα συγγνώμη. Ας μη διαλύσουμε το σπίτι μας".

"Αυτό ας το σκεφτόσουν πριν κάνεις ό,τι έκανες".

"Σε παρακαλώ", της είπε. "Καταλαβαίνω πόσο σε πλήγωσα, αλλά πες μου, εσένα δεν σου έτυχε ποτέ μια στιγμή αδυναμίας, δεν έκανες ποτέ σφάλμα στη ζωή σου;"

"Φύγε", του επανέλαβε, "δε θέλω να σε ξαναδώ".

Κατάλαβε το λάθος της μερικά λεπτά αργότερα, όταν τον είδε να σηκώνεται, να παίρνει μια βαλίτσα, να βάζει μέσα μερικά ρούχα και, χωρίς να της πει λέξη, να βγαίνει από το σπίτι.

Έμεινε ακίνητη να κοιτάζει την πόρτα που έκλεισε πίσω του. Έμεινε εκεί να τον περιμένει... και να ελπίζει...

Είδος αφήγησης:

Έχουμε τριτοπρόσωπη αφήγηση με εσωτερική εστίαση και σταδιακά μεταβλητή.

Σελίδα 71 «Θεέ μου! Μουρμούρισε η Δέσποινα, Όστε είναι αλήθεια... Ήξερε ότι ο φίλος του άντρα της δούλευε με τους «Γιατρούς χωρίς σύνορα» και δεν την παραξένεψε το ότι βρισκόταν στον τόπο της καταστροφής»

Σελίδα 123 «Η Δέσποινα έκανε να σηκωθεί, αλλά η Ναταλία τη σταμάτησε. Κάθισε, της είπε, θα τη βοηθήσω εγώ τη Μαρίνα... είπε, πες μου την αλήθεια, ο μπαμπάς μου έχει πεθάνει;»

Σελίδα 149 «Εκείνη κούνησε το κεφάλι της κι η άλλη έμεινε να την κοιτάζει με συμπόνια... είπε στη συνάδελφό της. Μην ανησυχείς, θα τα καταφέρω»

Σελίδα 171 «Ήταν ο ίδιος ουρανός που κοίταζε ο δόκτωρ Μαρίνος από το Κέμπριτζ της Μασαχουσέτης. Ή, μάλλον, η συνέχεια εκείνου του ίδιου ουρανού... Γι' αυτό, άσε τον εαυτό σου ελεύθερο, χωρίς τύψεις, να βιώσει αυτή τη χαρά που σου δίνει η ανάμνηση του και γιατί όχι, η παρέα του. Είναι πιο εύκολο να τον ξεπεράσεις έτσι.»

Σελίδα 211 «Η Δέσποινα άργησε μερικά δευτερόλεπτα ν' απαντήσει. Ήξερε, πριν φύγει από την Ελλάδα, πως την επομένη θα έφτανε ο Χάρης... Ήταν Δευτέρα. Ο Χάρης δεν σκόπευε να μείνει στην Ελλάδα περισσότερο από τέσσερις μέρες. Επομένως δεν θα την έβλεπε»

Αφηγητής:

Ο αφηγητής είναι παντογνώστης. Μπορεί να γνωρίζει τα συναισθήματα των ηρώων, τις καταστάσεις που περνούν ταυτόχρονα, αλλά κι τις κρυφές σκέψεις. Είναι ετεροδιηγηματικός και έχει σταδιακή εσωτερική εστίαση.

Σελίδα 39 «Μπαίνοντας μέσα πήγε κατευθείαν στο δωμάτιο του παιδιού. Η μικρή Μαρίνα κοιμόταν. Άγγιξε με την παλάμη το μαγουλάκι της και διαπίστωσε πως ο πυρετός της είχε υποχωρήσει... Η έκφραση της όμως σοβάρεψε μόλις είδε το πρόσωπό του. Ήταν φανερό πως δεν χαιρόταν που την έβλεπε.»

Σελίδα 119 – 120 «Το μυαλό της Ναταλίας ξέφυγε για μια στιγμή από τα λεγόμενα του ομιλητή. Η σκέψη της έτρεξε στην πρόταση που της είχε κάνει ο δόκτωρ Μαρίνος, να πάνε οι δυο τους για φαγητό το βράδυ της επομένης, σε κάποιο από τα παραλιακά εστιατόρια στη Γλυφάδα... Ακολούθησε δείπνο στο εστιατόριο του ξενοδοχείου, στο οποίο κανονικά έπρεπε να παρακαθίσει και η Ναταλία, εκείνη όμως ζήτησε συγγνώμη κι έφυγε, εξηγώντας πως έπρεπε να συμπαρασταθεί στο πένθος κάποιων συγγενών.»

Σελίδα 139 – 140 «Το τζιπάκι της οικολογικής ένωσης που οδηγούσε η Ναταλία, σταμάτησε έξω από το σπίτι της οδού Ανδρομάχης, στην Καλλιθέα, όπου έμεναν οι γονείς του Χάρη... Εξάλλου, κι εγώ τη συμποώ και με απασχολεί κι εμένα ο χαμός του άντρα της. Μην ξεχνάς πως ο Αλέξης είναι συγγενής μου.»

Χρόνος αφήγησης:

Ο αφηγητής εδώ χρησιμοποιεί το παρόν για να εξιστορήσει τα γεγονότα. Το παρόν εδώ δίνει μια άλλη όψη των γεγονότων, πράγμα που κάνει την ιστορία ζωντανή κι ταυτόχρονα του ήρωες πιο αληθινούς. Ο αναγνώστης διαβάσει για κάποια γεγονότα που συμβαίνουν τώρα και τον βάζει στην διαδικασία να ανησυχήσει, να μπει μέσα στην ιστορία και να την ζήσει.

Σελίδα 86 – 87 «Το κύμα χτύπησε με δύναμη το βράχο, το θαλασσινό νερό εκτινάχθηκε στα ύψη και, πέφτοντας στην επικλινή ακτή, κύλησε πάλι προς τη θάλασσα σχηματίζοντας ένα μικρό χείμαρρο... Στο μεταξύ διψούσε, έπρεπε να βρει κάτι να πιει, αλλά τι;»

Σελίδα 99 «Ο Μάνος χαμογέλασε. Λίγη γυναικεία συντροφιά ήταν ευπρόσδεκτη μετά από τόσες μέρες δίπλα σε αρρώστους και πονεμένους. Στ' αριστερά του, μέσα από το τζάμι, φαινόταν η γαλάζια θάλασσα που αντανakλούσε τις τελευταίες ακτίνες του ήλιου, κι ανάμεσα στην ακτή

και στο μπαρ δυο πολύχρωμα πουλιά κυνηγούσαν το ένα το άλλο μέσα στα κλαδιά ενός μικρού φοίνικα»

Χώρος ιστορίας:

Ένα μεγάλο μέρος της ιστορίας διαδραματίζεται στην Ταϊλάνδη, όπου ο Αλέξης είχε πληγεί από το τσουνάμι και θεωρούνταν εξαφανισμένος κι ίσως νεκρός.

Σελίδα 9 «Οι δυνάμεις του άρχισαν να τον εγκαταλείπουν. Δεν άντεχε άλλο. Δέκα μέρες πάλευε με τα κύματα. Χαλάρωσε το σφίξιμό του στα κλαδιά του παράξενου σωσιβίου κι έγειρε πίσω, πάνω στα φυλλώματα που του χρησίμευαν για κρεβάτι – ένα κρεβάτι υγρό, κρύο. Γύρω του όγκοι νερού, να ανεβοκατεβαίνουν, ν' ανεβαίνουν στα ύψη και μετά ν' ανοίγουν σχηματίζοντας βάραθρο, κι εκείνος, μια κουκκίδα μέσα στην απέραντη θάλασσα, να πηγαινοέρχεται, να ταλαντεύεται, να σηκώνεται ψηλά και να πέφτει στο βάραθρο, καβάλα σ' έναν κοκκοφοίνικα, να παλεύει κόντρα στον άνεμο, στο άγριο κύμα, στο αλμυρό και ψυχρό νερό.»

Σελίδα 22 – 24 «Η θάλασσα ήταν λάδι. Τίποτα δεν θύμιζε την τρικυμία των προηγούμενων ημερών. Το σκαμπανέβασμα του κοκκοφοίνικα είχε γίνει τώρα νανούρισμα. Ο επιβάτης της παράξενης σχεδίας άπλωσε το χέρι του προς το πιο μακρινό κλαδί κι έκοψε την καρύδα που υπήρχε στην άκρη του... Είχε φτάσει στην Ταϊλάνδη την παραμονή των Χριστουγέννων. Δυο μέρες αργότερα έγινε το κακό. Πόσες μέρες όμως ήταν στη θάλασσα; Πέντε; Δέκα; Είχε φτάσει το λογαριασμό»

Το επόμενο μεγάλο μέρος της ιστορίας διαδραματίζεται στον Πειραιά.

Σελίδα 14 «Στην άλλη άκρη του κόσμου, στην άλλη άκρη της Γης, η μέρα ξημέρωσε μουντή και ψυχρή. Εκεί, κάτω από την εκκλησία του Προφήτη Ηλία, στον Πειραιά, ο αυλόγυρος του δημοτικού σχολείου είχε αρχίσει να ζωντανεύει, μετά από την χειμέρια νάρκη των διακοπών των Χριστουγέννων.»

Κεντρικός ήρωας:

Δέσποινα: η ηρωίδα της ιστορίας, η οποία χωρίζει τον άντρα της πάνω στον θυμό της και έπειτα προσπαθεί να τον φέρει πίσω χωρίς όμως να μπορεί να βρει τα ίχνη του.

Σελίδα 17 «Έμεινε μόνη να καταπίνει την πίκρα της, να παλεύει ανάμεσα στο ταπεινωμένη της εγώ και στον πόνο της απώλειας. Πέρασαν δυο μέρες χωρίς να ακούσει νέα του, δυο μέρες που προσπαθούσε να μπαλώσει τα πράγματα, να δικαιολογήσει στο παιδί την απουσία του πατέρα του. Την Τρίτη μέρα η μικρή Μαρίνα όρμησε γεμάτη χαρά στην αγκαλιά της, όταν πήγε να την πάρει από το σχολείο, και της είπε πως πέρασε ο μπαμπάς στο μεγάλο διάλειμμα, της έφερε σοκολάτες, της είπε πως την αγαπούσε πολύ, αλλά θα περνούσε λίγος καιρός μέχρι να ξαναγυρίσει στο σπίτι. Το γιατί θα στο εξηγήσει η μαμά, της είπε όταν τον ρώτησε.»

Αλέξης: ο άντρας της Δέσποινας και ο δεύτερος ήρωας της ιστορίας. Χάνεται στην Ταϊλάνδη μετά από το τσουνάμι.

Σελίδα 10 «Άνοιξε τα μάτια του κι είδε από κάτω του νερό. Ήταν πεσμένος πάνω σε κάτι σκληρό και σε διάφορα μέρη του σώματος ένιωθε κάτι να τον αγκυλώνει. Συνειδητοποίησε πως βρισκόταν πάνω σ' έναν κοκκοφοίνικα που επέπλεε στη θάλασσα... Το κύμα τον ανεβοκατέωασε πάλι, το νερό, θολό κι αλμυρό, τον μαστίγωσε για άλλη μια φορά θυμίζοντας του ότι δεν είχε περιθώρια για τέτοιου είδους σκέψεις. Τώρα έπρεπε να παλέψει για τη ζωή του, να βρει τρόπο να βγει στη στεριά.»

Λοιποί ήρωες:

Κυριακίδης: Εθελοντής στους «Γιατρούς χωρίς σύνορα»

Σελίδα 29 – 31 «Ο Κυριακίδης είχε αρχίσει να εργάζεται εθελοντικά από την ρώτη στιγμή που αποφοίτησε από το πανεπιστήμιο – από τα είκοσι πέντε του χρόνια... Ο Μάνος πήρε από την κουζίνα ένα μπουκάλι ούισκι και δυο ποτήρια και τα έωαλε στο τραπεζάκι μπροστά Αλέξη.»

Έλλη: Φίλη και συνάδελφος της Δέσποινας.

Σελίδα 19 – 20 «Η Έλλη έψαχνε τα ειδησεογραφικά πρακτορεία στο Διαδίκτυο, όταν μπήκε στο γραφείο η Δέσποινα... Άνοιξε την καρδιά της

στην Έλλη. Διηγήθηκε για πρώτη φορά όλη την ιστορία. Όταν τέλειωσε, κατάλαβε πόσο είχε ανάγκη αυτή την εξομολόγηση, πόσο της χρειαζόταν η αγκαλιά που με τόση ζεστασιά της άνοιξε η συνάδελφος της.»

Στοιχεία μυθοπλασίας:

Η επιβίωση του άντρα στην θάλασσα μετά από τόσες μέρες δίχως φαγητό και πάνω σε έναν φοίνικα, δεν θα μπορούσε να αποτελεί αληθινή ιστορία. Αυτή η σκηνή μπαίνει στην ιστορία για να δώσει στην υπόθεση λίγη περιπέτεια και για να κρατήσει το ενδιαφέρον του αναγνώστη.

Σελίδα 24 – 26 «Τον ξύπνησε μια δυνατή βροχή. Άνοιξε τρομαγμένος τα μάτια του κι είδε γύρω του σκέτη μαυρίλα. Πόση ώρα να κοιμήθηκε; Πως αλλάζει έτσι απότομα ο καιρός σ' αυτή την περιοχή της γης! ... Εξακολουθώντας να τρέμει σύγκορμος, τράβηξε μερικά από τα κλαδιά και σκέπασε το σώμα του. Ύστερα έχασε τις αισθήσεις του.»

Σελίδα 9 – 13 «Οι δυνάμεις του άρχισαν να τον εγκαταλείπουν. Δεν άντεχε άλλο. Δέκα μέρες πάλευε με τα κύματα. Χαλάρωσε το σφίξιμο του στα κλαδιά του παράξενου σωσιβίου κι έγειρε πίσω, πάνω στα φυλλώματα που του χρησίμευαν για κρεβάτι – ένα κρεβάτι υγρό, κρύο... Το κύμα τον ανεβοκατέβασε πάλι, το νερό, θολό κι αλμυρό, τον μαστίγωσε για άλλη μια φορά θυμίζοντάς του ότι δεν είχε περιθώρια για τέτοιου είδους σκέψεις. Τώρα έπρεπε να παλέψει για τη ζωή του, να βρει τρόπο να βγει στη στεριά»

Στοιχεία αληθοφάνειας:

Σε αυτό το μυθιστόρημα το στοιχείο της αληθοφάνειας έρχεται μέσα από τους διαλόγους και όχι τόσο την πλοκή του. Οι διάλογοι είναι ζωντανοί, με λέξεις καθημερινής χρήσης, χωρίς επιτηδευμένο λόγο.

Σελίδα 31 «Τι έγινε ρε Αλέξη, τι συμβαίνει;, τον ρώτησε γεμάτος ανυσηχία... Εκείνος τον κοίταξε για μερικά δευτερόλεπτα, Χώρισα με τη Δέσποινα, είπε μετά.»

Σελίδα 63 – 64 «Το σήκωσε, Παρακαλώ... Ηρέμησε, της είπε, θα δούμε τι θα κάνουμε»

Πλοκή:

Η Δέσποινα τυφλωμένη από την απιστία του άντρα της, τον διώχνει από το σπίτι γιατί θεωρεί πως την πρόδωσε, πως αθέτησε τον όρκο που είχαν δώσει ενώπιον Θεού και συγγενών και φίλων. Τυφλωμένη από τον εγωισμό που εκτρέφει η ζήλεια και χωρίς να σκέφτεται λογικά διαλύει την οικογένεια της. Ο Αλέξης φεύγει για Ταυλάνδη. Το τσουνάμι όμως τον βγάζει από τα σχέδια του και τον φέρνει αντιμέτωπο με το νερό και την ίδια επιβίωση. Πάνω σε έναν κορμό κοκκοφοίνικα προσπαθεί να σταθεί όρθιος και πάνω απ' όλα ζωντανός. Πουθενά δεν βλέπει στεριά και η μοναδική τροφή του είναι εκεί ότι καρπό έχει το δέντρο που έχει ως σωσίβιο.

Η Δέσποινα στην άλλη άκρη του κόσμου προσπαθεί να καταλάβει τι είχε συμβεί. Δεν μπορούσε να χωρέσει το μυαλό της το παραστράτημα του άντρα της. Ήταν τόσο αγαπημένοι πριν από αυτό. Μα γιατί να της φερθεί έτσι; Την Τρίτη μέρα άρχισε να σκέφτεται πως ίσως κι εκείνη να είχε φερθεί άσχημα, πως δεν έπρεπε να τον διώξει.

Περίμενε να εμφανιστεί για να τα βρουν ξανά, για να ξεχάσουν ότι έγινε και να γίνουν όπως πριν ή τουλάχιστον να προσπαθήσουν. Το χρωστούσαν στην κόρη τους. Όμως μια αναπάντεχη είδηση κάνει την Δέσποινα να παγώσει. Δυο φίλοι του Αλέξη την ειδοποιούν πως μάλλον ήταν στην Ταυλάνδη, η οποία μόλις είχε πληγεί από το τσουνάμι. Η αναζήτηση ξεκίνησε προσπαθώντας να βρουν άκρη με τις πρεσβείες. Καμιά απάντηση όμως δεν έρχεται και η ανησυχία είχε αρχίσει να φουντώνει στην καρδιά της μαζί με τύψεις.

Ο ερχομός του δόκτωρα Μαρίνου την κάνει να φτερουγίσει η καρδιά της, χωρίς όμως να μπορεί να ξεχάσει τον άντρα της που ίσως κινδυνεύει. Πλέον ήταν σίγουρη πως κινδύνευε. Η μικρή της κόρη με πείσμα διαμαρτύρεται για την απώλεια του πατέρα της, μιας κι είχε αρχίσει να καταλαβαίνει πως όλο αυτό δεν θα διαρκούσε απλά για λίγες μέρες. Κάτι συνέβαινε και η μικρή το ήξερε πολύ καλά. Η συνάντησή τους στην Γαλλία δεν ήταν κάτι που μπορούσε να μείνει κρυφό για πάντα.

Ο Αλέξης μετά από την περιπέτεια του και με απόφαση να γυρίσει πίσω στην οικογένεια του για να λύσει όλα τα προβλήματα, έμαθε για όσα συνέβησαν όσο έλλειπε. Όσο κι αν ήθελε να θυμώσει δεν μπορούσε. Ούτε εκείνος ήταν Άγιος και φυσικά εκείνη του έλεγε αλήθεια.

Συμπέρασμα:

Η οικογένεια – η ελληνική παραδοσιακή οικογένεια είναι στο μυαλό όλων μας, μια δεμένη ομάδα ανθρώπων με κοινούς δεσμούς αίματος. Τα τελευταία χρόνια τείνει να αλλάξει αυτή η κατάσταση, όχι τόσο από θέμα αίματος, όσο από θέμα επιλογών. Οι ενήλικοι παίρνουν αποφάσεις που στο 80% αυτών επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα την ζωή, την ψυχολογία και την αντίληψη των παιδιών τους. Τα παιδιά από την αντίπερα όχθη προσπαθούν να βρουν τις ισορροπίες με όσα τελικά αναγκάζονται να ζήσουν ή να υποστούν.

Η αλλαγή των συνθηκών της κοινωνίας έχει φέρει μαζί με άλλα και την αύξηση των διαζυγίων. Η ελευθερία δηλαδή που έχει σήμερα το ζευγάρι να αποφασίσει αν θέλει να συνεχίσει να μένει μαζί ή όχι, αλλά κι η ισότητα που έχουν πλέον τα δύο φύλλα μεταξύ τους, φέρνει το διαζύγιο στην νούμερο ένα επιλογή των νέων, όταν πιστεύουν πως δεν αντέχουν άλλο.

Στην συγκεκριμένη περίπτωση έχουμε την φυγή του ενός γονέα από το σπίτι, χωρίς όμως να έχει αιτηθεί διαζύγιο. Ένας σημαντικός λόγος τέτοιου είδους απόφασης είναι κατά 70% η απιστία. Μια μορφή προδοσίας που πολλές φορές δεν συγχωρείτε και καταλήγει τελικά στο διαζύγιο.

Βιβλίο 4: Αντιμέτωποι με το χθες

Συγγραφέας:

Άννα Γαλανού

Λίγα λόγια για την συγγραφέα: Η Άννα Γαλανού γεννήθηκε και μεγάλωσε στα Πεζιά Ηρακλείου Κρήτης. Σπούδασε Οικονομικά και ασχολήθηκε με τη διαφήμιση και το σχεδιασμό εντύπων. Έχει πάρει το δεύτερο βραβείο πρωτοεμφανιζόμενου συγγραφέα σε πανελλήνιο διαγωνισμό με το θεατρικό έργο «Το τέλος μιας κωμωδίας». Το «Αντιμέτωποι με το χθες» είναι το πρώτο της μυθιστόρημα.

Τίτλος μυθιστορήματος:

Αντιμέτωποι με το χθες

Περίληψη:

Η σχέση της Ερατώ και του Αντρέα φαίνεται εξ αρχής πως είναι παράξενη, μέχρι κι εχθρική. Δυο άνθρωποι σε διαφορετικές συχνότητες συνδέονται κατά λάθος με τον ισχυρότερο δεσμό ανάμεσα στους ανθρώπους, αυτόν των γονιών. Η Ερατώ πάνω στον πανικό της φεύγει όσο πιο μακριά μπορεί και εκείνος συνεχίζει την ζωή του προσπαθώντας να καταλάβει. Η μοίρα όμως, φροντίζει να ενώνει τις οικογένειες, όταν

εκείνες αποφασίζουν μόνες τους πως πρέπει να ζουν χωριστά. Αυτό το παιδί θα γίνει ο σύνδεσμος που θα ενώσει μια οικογένεια ξανά. Αυτό το παιδί θα γίνει η φωτιά που θα κάψει το παρελθόν μια για πάντα.

Είδος αφήγησης:

Εδώ έχουμε τριτοπρόσωπη αφήγηση. Η συγγραφέας χρησιμοποιεί την τεχνική της περιγραφής για να δώσει ρεαλιστικά τις καταστάσεις που συμβαίνουν, όπως επίσης κι τον χώρο στον οποίον διαδραματίζονται τα γεγονότα.

Σελίδα 30 – 31 «Η Αμαλία, ψηλή και λυγερή όπως πάντα, ούτε κιλό παραπάνω δεν φαινόταν να της περισσεύει παρά την προχωρημένη εγκυμοσύνη της... Όλος ο κάμπος άκουγε, ιδιαίτερα τα βράδια, την ασύνδετη και επιθετική φωνή του πιάνου ν' αντιπαλεύει με τον άνεμο»

Σελίδα 32 – 35 «Η οικογένεια της είχε λίγα κτήματα κι ένα αρκετά καλό θερμοκήπιο κοντά στην θάλασσα, το οποίο τροφοδοτούσε με πρώιμα λαχανικά όλη την περιοχή... Η Κατίγκω τη σταύρωσε καθώς την έβλεπε να κατεβαίνει τη σκάλα με βασιλική μεγαλοπρέπεια»

Σελίδα 192 – 193 «Περνούσαν οι μέρες και δεν επανήλθε κανείς στο θέμα. Η Ερατώ ήταν σε κακή κατάσταση... Μόνο αυτό ήθελε, να είναι καλά το παιδί της, όποιες κι αν ήταν οι αποφάσεις που θα έπαιρνε ή όπου την οδηγούσαν τα γραμμένα της ζωής»

Χρησιμοποιείται επίσης, ο διάλογος σε όλη την έκταση του βιβλίου.

Σελίδα 191 «-Τι λες να κάνω;... της απάντηση η Μαρούλα και η κουβέντα σταμάτησε εκεί»

Σελίδα 238 «Για ποιο ακριβώς πράγμα μιλάς;... Άντε να περάσουν τα γενέθλιά σου, που πρέπει πραγματικά να τα γιορτάσουμε όλοι μας με χαρά, και μετά θα σ' τα πω όλα»

Αφηγητής:

Ο Αφηγητής – Θεός ο οποίος γνωρίζει τα πάντα ενώ δεν αποκαλύπτει την ταυτότητα του. Μπορεί να κάνει εσωτερική εστίαση και μεταβλητή

όταν χρειάζεται σε κάθε ήρωα ξεχωριστά. Βλέπει τον εσωτερικό κόσμο του καθένα ήρωα, ενώ ο ίδιος ο αφηγητής δεν δίνει την δική του οπτική.

Σελίδα 42 – 43 «Τα παιδιά θέλουν την ζεστασιά και το κανάκεμα, κι αυτή δεν είχε ούτε το ένα ούτε το άλλο... Τα χρόνια πέρασαν και ο Αντρέας που είχε πια μεγαλώσει αρκετά, έφυγε για σπουδές, οικότροφος στην πόλη. Όταν γύρισε πίσω, όλα είχαν αλλάξει ριζικά.»

Σελίδα 67 – 69 «Ο ίδιος είχε τελειώσει πια την Νομική και τώρα, παράλληλα με την πρακτική του, εργαζόταν στο μεγαλύτερο και πιο ονομαστό δικηγορικό γραφείο της πόλης... Γι' απόψε ήταν εντελώς βέβαιη πως ανακοινώνοντας την απόφαση για τις περαιτέρω σπουδές της θα υπήρχε αντίδραση εκ μέρους του»

Σελίδα 95 «Δεν μπορούσε να φερθεί φυσιολογικά. Τα λόγια, στριμωγμένα, με κόπο έβγαιναν από τα χείλη του όταν έπρεπε να της πει μερικές λέξεις... Η κατάσταση ήταν αδιέξοδη κι ο Πέτρος έβλεπε πως δεν θα μπορούσε να αντέξει για πολύ ακόμα.»

Σελίδα 131 «Η Ερατώ έλυνε κι έδενε μηχανικά τα μαλλιά της. Είχε σταθεί ακίνητη και περιεργαζόταν τον πατέρα της που έκανε σαν μην την έβλεπε... Δεν μπορούσε να φανταστεί την Ερατώ του πληγωμένη και δυστυχισμένη, και απέφευγε να κάνει τέτοιου είδους σκέψεις, γιατί μετά δεν ήταν καλά για πολλές ώρες.»

Χρόνος αφήγησης:

Η ιστορία ξετυλίγεται μπροστά στα μάτια μας χρησιμοποιώντας τον ενεστώτα. Μερικές φορές κάνει αναδρομές στο παρελθόν χωρίς όμως να στέκεται πολύ στο παρελθόν, μιας δίνει κάποιες σκηνές αναφορικά για να εξηγήσει τις σημερινές καταστάσεις και τα όσα διαδραματίζονται τώρα.

Χώρος ιστορίας:

Η ιστορία λαμβάνει χώρο στην Αθήνα.

Σελίδα 333 «Η Αθήνα είναι μια κούκλα, η ωραιότερη πόλη στον κόσμο... Άρα λάθος πινακίδα έχουν, σκέφτηκε εκτός κι αν οι Αθηναίοι έχουν κι αυτοί Λάρισα!»

Ένα άλλο μέρος διαδραματίζεται στον κάμπο.

Σελίδα 7 «Ο ήλιος κόντευε να δύσει. Από τα βάθη του ορίζοντα μικρά μαύρα σύννεφα έκαναν αισθητή την παρουσία τους στο μέχρι τότε ανέφελο στερέωμα. Δύο – τρεις ελιές ψυχανεμίστηκαν την ξαφνική αλλαγή και πήραν ν' αναδεύουν απαλά τα ασημόγκριζα φύλλα τους... Ένας τεράστιος ανθόκηπος μ' όλων των ειδών τα λουλούδια και τα φυτά χάριζε με το χρώμα και την ευωδία του μια νότα αισιοδοξίας στο κατά τ' άλλα μουντό και πέτρινο, δωρικά φτιαγμένο, κτίσμα»

Σελίδα 37 – 39 «Ο ίδιος ο μέλλον σύζυγος, χωρίς να έχει πει ούτε λέξη μέχρι τότε, της χαμογέλασε δειλά. Φαίνεται πως είχε εξουσιοδοτήσει τον αδελφό της να μιλήσει εκ μέρους του, αφού πρώτα τον είχε ενημερώσει κατάλληλα... Μετά από μερικές μέρες παντρεύτηκε τον Θεοφάνη Φωκά κι έφυγε μαζί του στην πόλη χωρίς να χαιρετήσει κανέναν, χωρίς να γελάσει καθόλου.»

Σελίδα 69 – 70 «Ντύθηκε και περιποιήθηκε ιδιαιτέρως τον εαυτό της. Σήκωσε ψηλά τα μαλλιά της στολίζοντάς τα με μια όμορφη καρφίτσα, έβαλε τα μαργαριταρένια της σκουλαρίκια και κοκκινάδι στα μάγουλα και στα χείλη, πράγμα σπάνιο γι' αυτήν... Εκείνο το βράδυ άρχισαν όλα. Εκείνο το βράδυ μπήκαν τα θεμέλια για μια άλλη διαφορετική ζωή που θα ξεκίναγε με τον Πέτρο και για μια άλλη όμορφη και τρυφερή σχέση με τον αδελφό της τον Αντρέα. Εκείνο το βράδυ άλλαξαν τα πάντα.»

Κεντρικός ήρωας:

Ερατώ: Έμεινε ορφανή από πολύ μικρή ηλικία. Μεγάλωσε με τους θείους της, οι οποίοι δεν της στέρησαν τίποτα απ' όσα μπορούσαν πραγματικά να της δώσουν. Κυρίως μεγάλωσε με πολύ αγάπη.

Αντρέας: Ορφανός από μητέρα, μεγαλώνει με τον πατέρα του και την μητριά του. Κλειστό παιδί, γεμάτο ανασφάλειες που τον κάνουν επιθετικό και δύστροπο. Η σχέση του με την οικογένεια του είναι συνέχεια σε έκρηξη, ειδικά με την μητριά του.

Λοιποί ήρωες:

Θεοφάνης: Ο πατέρας του Αντρέα και ο κάτοχος του κτήματος. Άνθρωπος με εξουσία και αυταρχισμό.

Σελίδα 25 – 29 «Ο πατέρας του Θεοφάνη Φωκά ήταν ο μεγαλύτερος τσιφλικάς της περιοχής: ο Αντρέας Φωκάς με το όνομα το ζηλευτό. Όλοι οι άνθρωποι της εποχής του, που ελάχιστοι πια ήταν ζωντανοί, είχαν να λένε πόσο γλεντζές και πόσο έξω καρδιά ήταν. Πρώτος καβαλάρης, αλώνιζε τον κάμπο πάνω στο άλογό του, περήφανος και χαμογελαστός, ξελογιάζοντας όλες τις κοπέλες της περιοχής, που ξεροστάλιαζαν περιμένοντας να τους ρίξει ένα μόνο βλέμμα.... Ο Θεοφάνης Φωκάς δεν πάτησε ούτε μια φορά το πόδι του στο χωριό, παρά μόνο όταν πια είχαν ολοκληρωθεί οι εργασίες που αφορούσαν το σπίτι, τον κήπο και τα κτήματα, που είχαν αρχίσει πια να πρασινίζουν. Ένας επιστάτης νύχτα – μέρα, έκανε κουμάντο για τα πάντα, προσλάμβανε εργάτες, παραλάμβανε τρακτέρ, όλων των ειδών τα σκαπτικά εργαλεία, δύο άλογα, ένα μεγάλο καρότσι γεμάτο κότες, μεγάλα κουτιά που κανείς δεν ήξερε το περιεχόμενο τους, σύγχρονα οικιακά σκεύη, μέχρι και κάποια έπιπλα. Όλοι σ' εκείνον απευθυνόταν. Αυτός ήταν το λύσε και το δέσε για τα πάντα.»

Αμαλία: Μητέρα της Θάλειας, μητριά του Αντρέα και γυναίκα του Θεοφάνη Φωκά.

Σελίδα 31 – 39 «Η Αμαλία παντρεύτηκε τον Θεοφάνη στα τριάντα χρόνια της, αφού περίμενε μάταια για πολλά χρόνια τον πρίγκιπα του παραμυθιού, τον όμορφο ιππότη, που θα την έβαζε μπροστά στο άσπρο του άλογο και θα την έπαιρνε μακριά απ' αυτή τη χαμένη στο χρόνο και στη λησμονιά επαρχία... Μετά το κλείδωσε μ' ένα τεράστιο λουκέτο, βγήκε έξω τρελαμένη για να πετάξει το κλειδί στο πηγάδι της αυλής. Μετά από μερικές μέρες παντρεύτηκε τον Θεοφάνη Φωκά κι έφυγε μαζί του στην πόλη χωρίς να χαιρετήσει κανέναν, χωρίς να γελάσει καθόλου.»

Ζωγραφάκης: Θεός της Ερατώ, αυτός που την μεγάλωσε σαν πατέρας όταν έχασε τους γονείς της.

Σελίδα 9 – 10 «Ο Ζωγραφάκης ήταν ο κηπουρός του αρχοντικού, κουβαλούσε λιπάσματα και χώματα, δέντρα και φυτά και ότι άλλο χρειαζόταν ο κήπος μ' ένα παμπάλαιο τρίκυκλο. Επίσης ήταν ο άνθρωπος που έφερνε όλα τα ψώνια του σπιτιού από την αγορά και

πολλές φορές, σαν του περίσσευε χρόνος, αν και δεν ήταν μέσα στα συμφωνημένα του καθήκοντα, φρόντιζε τα δυο άλογα του αρχοντικού. Όχι από υποχρέωση μα επειδή του άρεσε... Ποιος ξέρει αν ήταν ευχαριστημένοι το μόνο σίγουρο ήταν πως δεν βαρυγκωμούσαν ποτέ και για τίποτε.»

Πέτρος: Ο καθηγητής της Θάλειας και εκείνος που θα περάσει πολλά δεινά από την γυναίκα του μέχρι να καταφέρει να ευτυχίσει.

Σελίδα 86 – 89 «Ο Πέτρος Μακρής ήταν καθηγητής, φιλόλογος, στο εξατάξιο γυμνάσιο της πόλης, όμως από πέρσι είχε διοριστεί υποδιευθυντής στο ίδιο σχολείο και ήταν ο νεότερος υποδιευθυντής στην ιστορία, όχι μόνο του σχολείου αλλά ίσως ολόκληρης της χώρας... Μακάρι να έβγαινε αληθινός και να μην παρουσιαζόταν κανένας νέος διεκδικητής. Ήταν το μόνο περιουσιακό στοιχείο που του είχε απομείνει καθώς και ο πενιχρός μισθός που έπαιρνε. Πάλι καλά, αν δεν έβρισκε τον Αντρέα στο δρόμο του, θα είχε μείνει μόνο με το μισθό και με αμέτρητα χρέη.»

Μαρούλα: Η γυναίκα του Ζωγραφάκη και η θεία της Ερατώ.

Σελίδα 51 «Η Μαρούλα της είχε πει πως ο πατέρας της είχε πεθάνει από πνευμονία, την οποία θεώρησε απλό κρυολόγημα και συνέχισε να δουλεύει κανονικά, μέχρι που μπήκε στο νοσοκομείο και δεν ξαναβγήκε από εκεί ζωντανός... Ήξερε πως όσο κι αν την σταύρωνε η ζωή, η ίδια θα την πάλευε και θα ζούσε και πως με κάποιον τρόπο θα τα κατάφερνε.»

Ευαγγελία: Η μοδίστρα της περιοχής με φημισμένο όνομα και γνωστή για την παραξενιά της. Βοήθησε την Ερατώ να στήσει μια υπέροχη ζωή και να πάει παρακάτω.

Σελίδα 294 «Η Ευαγγελία δεσμεύτηκε με όρκο, γιατί έβλεπε πως η Ερατώ είχε απόλυτη ανάγκη να πειστεί πως το μυστικό της δεν κινδύνευε να διαρρεύσει.. Αυτό της είχε διαλέξει η ζωή και αυτό έκανε πάντοτε η ίδια.»

Θάλεια: Η αδελφή του Αντρέα και η μικρότερη κόρη του Θεοφάνη Φωκά. Ατίθαση, μα και συνάμα καλή.

Σελίδα 58 – 59 «Στα δεκαοχτώ της χρόνια η Θάλεια ήταν σχεδόν φτυστή η Αμαλία στα νιάτα της. Έτσι έλεγαν όλοι. Ψηλή, λυγερόκορμη με μάτια

μπλε, ίδια με το χρώμα τ' ουρανού, και με όμορφα κοκκινωπά κυματιστά μαλλιά... Ζητούσε καμιά φορά συγγνώμη, όταν η Θάλεια του παραπονιόταν πως δεν τον έβλεπε σχεδόν καθόλου, και της έλεγε πως είχε ανοίξει μεγάλες δουλειές με ξένους και πως δυστυχώς δεν του περίσσευε καθόλου ελεύθερος χρόνος. Δικαιολογίες, σκεφτόταν από μέσα της.»

Στοιχεία μυθοπλασίας:

Το μυθιστόρημα διηγείτο μια ιστορία η οποία θα μπορούσε άνετα να έχει συμβεί στην πραγματική ζωή.

Στοιχεία αληθοφάνειας:

Οι διάλογοι είναι ζωντανοί με έντονη την περιγραφή των γεγονότων κι των τοπίων. Η συγγραφέας προσπαθεί να δώσει μια τρισδιάστατη πραγματικότητα στα γεγονότα, πράγμα που κάνει το μυθιστόρημα να ζωντανεύει μπροστά στα μάτια του αναγνώστη.

Σελίδα 137 «Ο Πέτρος μόνιμος κάτοικος στην καρδιά της από την πρώτη φορά που τον είδε, και τα τελευταία δύο χρόνια, κυρίαρχος του κορμιού της και της ψυχής της και ολόκληρης της ύπαρξής της... Μέχρι και τα λατινικά λάτρευε, τρόπος του λέγειν δηλαδή!»

Σελίδα 167 – 169 «Το έδωσε στον Αντρέα, ο οποίος δυσανασχέτησε, σαν άκουσε για ποιον προοριζόταν. Σε παρακαλώ, του είπε, δεν εμπιστεύομαι τα ταχυδρομεία για το πότε θα φτάσει... Μπορεί τελικά να παντρεύεται, έτσι είχε ακουστεί. Ξέρεις εσύ τίποτε;»

Πλοκή:

Η Ερατώ μένει ορφανή κι από μάνα κι από πατέρα. Καταλήγει να μεγαλώνει με τους θείους της που την μεγάλωσαν σαν να ήταν το δικό τους παιδί. Της έδωσαν όλα τα εφόδια για να μπορεί να βγει στην κοινωνία και να επιβιώσει. Μένουν σε ένα μεγάλο κτήμα, αφού εκεί δουλεύει σαν κηπουρός ο θείος της. Εκεί μέσα μεγαλώνουν κι τα δύο παιδιά του αφεντικού. Το κορίτσι ήσυχο και γλυκό, ενώ το αγόρι απόμακρο, αυταρχικό και δύστροπο. Η Ερατώ καταφέρνει να έχει μια

άριστη σχέση με την μικρή κόρη της οικογένειας, αφού γίνονται σχεδόν αχώριστες φίλες μοιράζοντας στιγμές κι σκέψεις η μια με την άλλη.

Ο αδελφός της όμως, μην μπορώντας να δείξει στην Ερατώ τα συναισθήματά του, την βιάζει κάνοντάς την να τον σιχαθεί ενώ ταυτόχρονα κάτι φλόγιζε μέσα της. Ο Αντρέας μετανοιωμένος γι' αυτήν του την πράξη προσπαθεί με λάθος τρόπο να την κρατήσει κοντά του. Μεγαλωμένος με μια μητριά που ποτέ δεν του έδωσε την αγάπη που άρμοζε σε ένα παιδί, δεν είχε μάθει να δίνει και να παίρνει αγάπη. Έτσι, η Ερατώ τον είχε αποσυντονίσει αφού του έβγαζε συναισθήματα που δεν μπορούσε να ελέγξει και που δεν ήξερε ότι μπορούσε να νοιώσει.

Εκείνη μένει έγκυος και πάνω στον πανικό της επιλέγει την φυγή, αφήνοντάς τον μόνο και μέσα στην άγνοια. Ο Αντρέας κάνει μερικές προσπάθειες να την βρει αλλά όλες έπεφταν στο κενό, αφού έμοιαζε να έχει ανοίξει η γη να την καταπιεί. Ο Αντρέας έρχεται πιο κοντά με την αδελφή του, προσπαθώντας να καλύψει το κενό αγάπης από την μητριά του και καταλαβαίνει πως η αδελφή του δεν είναι απλά μια κοπέλα που ζουν μαζί, αλλά ο δεσμός αίματος που τους συνδέει είναι κάτι παραπάνω από αυτό που πίστευε μέχρι σήμερα. Αρχίζει να γίνεται περισσότερο οικείος και φιλικός, προσπαθώντας να βοηθήσει τόσο την αδελφή του να βγει από τα δικά της προβλήματα, όσο κι τον εαυτό του να αντιμετωπίσει την πραγματικότητα που τόσο καιρό αρνιόταν.

Η Ερατώ ταξιδεύει μακριά, προσπαθώντας να χτίσει το μέλλον της σαν σχεδιάστρια ρούχων. Καταφέρνει να γίνει μεγάλο όνομα, να βγάλει πολλά λεφτά και να μεγαλώσει τον γιο της όπως εκείνη δεν μπόρεσε ποτέ. Του έδωσε πλούτη και μπόλικη αγάπη – μιας κι εκείνη δεν είχε στερηθεί ποτέ την αγάπη, ήξερε να την δίνει στον γιο της, ακόμα και τις αμέτρητες ώρες που αναγκαζόταν να δουλεύει.

Μετά από πολλά χρόνια και αφού το παιδί είχε μεγαλώσει, αναγκάστηκε να έρθει αντιμέτωπη με το χθες της. Αναγκάστηκε να αναγνωρίσει τις δυσμενείς συνθήκες κάτω από τις οποίες μεγάλωσε ο Αντρέας και να τον συγχωρέσει. Τον άφησε να μπει ξανά στην ζωή της, αλλά αυτή την φορά με αγάπη, πόθο και ωριμότητα. Κανένα λάθος του παρελθόντος δεν μπορούσε να κάψει το παρόν πάλι.

Η μητριά του Αντρέα, η οποία ευθυνόταν για όλα τα δεινά που βρήκαν τον Αντρέα στην ζωή του, είχε πεθάνει και εκείνος απαλλαγμένος από τις

τύψεις κι την κόλαση στην οποία τον είχε καταδικάσει να ζει, μπορούσε πλέον να αφήσει την καρδιά του να νοιώσει ξανά, όπως τότε που ήταν παιδάκι. Το δικό του δράμα είχε τελειώσει και πλέον απαλλαγμένος από την στριφνή της παρουσία μπορούσε να διεκδικήσει ξανά την ζωή και περισσότερο τις σχέσεις που είχε αφήσει να σαπίσουν πίσω από τον απότομο χαρακτήρα του.

Συμπέρασμα:

Αν κοιτάξουμε την πορεία της οικογένειας στην εξέλιξη των χρόνων θα διαπιστώσουμε πως ο δεσμός αυτός έχει αρχίζει να παίρνει μεγαλύτερες διαστάσεις από αυτές που μπορούσαμε να διανοηθούμε πριν μερικά χρόνια. Μια μορφή οικογένειας είναι εκείνη όπου ο ένας γονιός φεύγει ή πεθαίνει και τα παιδιά μεγαλώνουν με τον άλλον κι μια μητριά ή πατριό.

Οι οικογένειες που έχουν χάσει τον έναν γονιό και έχει υπάρξει μητριά ή πατριός είναι αρκετά δύσκολο να κρατήσουν την προηγούμενη κατάσταση ζωντανή, ειδικά όταν το καινούργιο πρόσωπο που έρχεται στην οικογένεια δεν μπορεί να συμβιβαστεί με την γαλήνη και την αγάπη που προϋπήρχε. Ο ψυχικός κόσμος των παιδιών διαταράσσεται εύκολα με αποτέλεσμα αυτές τις συνθήκες να τις ενστερνίζεται κι στον χαρακτήρα του.

Η ψυχολογική βία που εφίσταται ένα παιδί κατά την αποχώρηση του ενός γονέα και την άφιξη ενός «συμπληρωματικού» μπορεί να φέρει ρήξεις στην κοινωνική του ένταξη. Μια ακόμη μορφή βίας που παρατηρούμε να υπάρχει σε αυτό το μυθιστόρημα είναι η λεκτική, η οποία φαίνεται να είναι κι το τελικό χτύπημα για το παιδί που το δέχεται.

Έτσι, ένα παιδί καταλήγει να υπακούει σε κάθε καινούργιο κανόνα ώστε να μπορεί να ταιριάζει πιο αρμονικά με την νέα αυτή κατάσταση. Μία μορφή τέτοιας συμπεριφοράς είναι η παραίτηση από κάθε τι που άλλοτε αγαπούσε το ίδιο το παιδί και η υιοθέτηση όλων όσων απαιτεί το νέο μέλος. Η μορφή αυτής της οικογένειας είναι κατά κάποιον τρόπο δυσλειτουργική αφού κάποιο από τα μέλη της εγκλωβίζονται και καταπιέζονται. Εξάλλου, ενδοοικογενειακή βία δεν είναι μόνο η σωματική κακοποίηση αλλά η ψυχολογική, η λεκτική κτλ.

Επίλογος:

Η ελληνική λογοτεχνία είναι μονάχα το ένα πρίσμα μέσα από το οποίο μπορούμε να αντιληφθούμε τα προβλήματα της σύγχρονης ελληνικής οικογένειας, αλλά κι να σκεφτούμε τρόπους αντιμετώπισης αυτών των προβλημάτων. Τα προβλήματα τα οποία δημιουργούνται μέσα στην οικογένεια είναι κοινωνικά προβλήματα, τα οποία επηρεάζουν άμεσα την κοινωνία και διαμορφώνουν την πραγματικότητα γύρω μας.

Οι σχέσεις θα πρέπει να κρατούν τις ισοροπίες ανάμεσα στα μέλη τους, τόσο γιατί η σύγχρονη ζωή πηγαίνει ολοένα προς την καταστροφή του οικογενειακού θεσμού, όσο κι για την σωστή μεταχείριση των γεγονότων πέρα από αυτήν. Οι ισοροπίες πολλές φορές είναι δύσκολο να κρατηθούν όταν μπαίνει ως βάση ο εγωισμός στην οικοδόμηση των σχέσεων ή όταν οι άνθρωποι ξεχνούν πως οικογένεια σημαίνει σαν γροθιά.

Αυτό που τελικά θα πρέπει να κοιτάξουμε να διορθώσουμε δεν είναι η μείωση των διαζυγίων ή της ενδοοικογενειακής βίας, αλλά η ενημέρωση και εκπαίδευση των μελών μιας κοινωνίας για την αποφυγή τέτοιων περιστατικών. Η μείωση τέτοιων φαινομένων θα πρέπει να είναι τελικά ο στόχος της κοινωνίας μας.

Εν κατακλείδι θα πρέπει τόσο τα σχολεία, όσο κι οι ίδιες οι οικογένειες να προσέχουν να μην καταπατούν τον ιερό θεσμό της οικογένειας στον βωμό της ζήλειας, του πάθους ή των πολλών λαθών. Η λογοτεχνία για ακόμα μια φορά μας υπενθυμίζει πως οι άνθρωποι είναι αυτοί που κάνουν τα γεγονότα και συνθέτουν την μοίρα τους, έτσι όπως οι ήρωες μπορούν την οποιαδήποτε στιγμή να αλλάξουν την ζωή τους ή τις επιλογές τους ανάλογα πάντα με τα βιώματα. Ο φαύλος κύκλος των λάθους επιλογών μπορεί να μας κοστίσει μερικά χρόνια από την σχέση μας με τους γονείς μας, με τον σύντροφό μας ή με τα αδέρφια μας.

Βιβλιογραφία:

1. BIBΛΙΑ

A. Ελληνικά

Άννα Γαλανού, (2011), Αντιμέτωποι με το χθες, Αθήνα, Ωκεανίδα

Όμηρος Αβραμίδης, (2005), Σαν ανοιξιάτικη μπόρα, Αθήνα, Ωκεανίδα

Μαρία Κοκκίνου, (2005), Λίγο πριν τα 18, Αθήνα, Κέδρος

Κώστας Ζαφειρόπουλος, (2005), Πως γίνεται μια επιστημονική εργασία;
Κριτική

Ρένα Ρώσση – Ζαίρη, (2009), Νομίζεις ότι τελείωσε; Κάνεις λάθος,
Ωκεανίδα

Χρήστος Τσουραμάνης, (2003), Σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα,
Παπαζήση

B. Ξένα

Anthony Giddens, (2002), Κοινωνιολογία, Αθήνα, Gutenberg

2. ΑΡΘΡΑ

A. Ελληνικά

Κοκκέβη Α., Φωτίου Α., Σταύρου Μ., Ξανθάκη Μ., Καναβού Ε., *Η οικογένεια των εφήβων*, Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγείας

Κανατσούλη Μένη, *Εναλλακτικές μορφές οικογένειας στη σύγχρονη παιδική λογοτεχνία για μικρές ηλικίες παιδιών*, Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ΑΠΘ,

